

- ⊕ **Cultura popular:** Muixerangues a Algemesí
- ⊕ **Tradicions:** Festes del rei en Jaume a Santa Ponça
- ⊕ **Festivals:** Música a la mar a València

ENTREVISTA ELISENDA PALUZIE

‘LA INDEPENDÈNCIA LA TINDREM AMB DESOBEDIÈNCIA CIVIL I INSTITUCIONAL ALHORA’

ENTREVISTA JOSÉ ABELLA ACTIVISTA

‘L’abús sexual infantil mata de moltes maneres diferents’

LA DADA D’EN JOE BREW Quina relació hi ha entre l’interès per la política i el suport a la independència?

{ Avui, 7 de setembre de 2019, **Jordi Cuixart i Jordi Sànchez** fa 691 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras i Joaquim Forn** 674 i **Carme Forcadell, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull** en fa 564

LA POLICIA INTERROGA 'LA NOIA DE LA PERLA': D'ON L'HA TRETA?

MERCÈ IBARZ

Un moment de la sèrie curta 'A musée vous, à musée moi'.

COCORICO & CO. / ARTE

**Pintures animades
reviuen i contenen històries
d'ara en una intel·ligent
i divertida sèrie televisiva
belga que ja passa per la
segona temporada**

La primera cosa de la setmana que m'ha fet somriure: m'he imaginat que veiem per la tele obres mestres de l'art adaptades en dos minuts als gustos (diguem-ne) actuals, plenes de vida. Una història enlluernadora en cent vint segons! En pantalla no són pas poca cosa. Una sèrie curta de pintures conegudes (n'hi ha tantes) aquí i al món mundial. D'aquelles que tothom en sap alguna cosa. Per exemple: *La noia de la perla*, el quadre de Vermeer que té novel·la i pel·li, a més d'un munt d'adaptacions fotogràfiques en publicitat i en el món de la moda. Segurament no l'has vist en directe, però tant és, és com si fos de la família. La coneixes. I Vermeer és tan i tan dolç i suau, tan íntim, i se'n conserven tan pocs quadres que gairebé ploraries... Doncs imagina-t'ho: la noia de la perla és interrogada a la comissaria, la policia sospita que ha robat la perla –d'on la pot haver tret, una noia com ella?– i quan ella diu que la hi ha donat Vermeer li pregunten, sense contemplacions, qui carai és aquest Vermeer, el seu macarró?

La sèrie es pot veure per la cadena franco-alemanya Arte, un dels reduïdes que queden (encara) del que pot ser una televisió pública europea, més ben dit, del que hauria pogut ser i només és en petita mesura. Ja passa per la segona temporada. No sé com en deuen dir en alemany, en francès té un títol d'aquells

Durer es plany als responsables del museu muniquès que el conserva del fred espantós que hi fa i reclama una mica de calefacció, que li és negada per raó de les retallades pressupostàries: s'haurà de conformar amb Déu i els seus seguidors a les xarxes...

Podríem deixar de fer només programes de gracies i treure partit de la gràcia d'altres grans temes que són a la disposició. L'art n'és un de fabulós: també és imatge, senyores i senyors de les productores privades i del departament de nous formats de la tele pública!

que traduir –los mereix una creu de Sant Jordi: **‘À musée vous, à musée moi’**, que juga amb coqueteria i encant amb la similitud fonètica entre ‘museu’ (*musée*) i ‘divertir-se’ (*s’amuser*). És divertida i tremendament intel·ligent. En un altre episodi, les senyores despullades de l'*Esmorzar a l'herba* de Manet proposen una orgia als senyors de vestit negre i copalta que les acompanyen i en munten una de ben grossa. En un altre, Durer es plany als responsables del museu muniquès del fred espantós que hi fa i reclama una mica de calefacció, que li és negada per raó de les retallades pressupostàries: s'haurà de conformar amb Déu i els seus seguidors a les xarxes...

La idea és fabulosa, i celebro que se centri en obres dels museus públics. És clar que els propietaris particulars no hi accedirien, però és també una crida perspicax a valorar el patrimoni públic. Se l'ha empescada una productora belga, **Cocoricó Co**. L'ha creada una dels fundadors, Fouzia Kechkech, i la realitza Pablo Muñoz Gómez, dos joves fills de les migracions dels seus ancestres, nascuts a Bèlgica. Hi toquen tots els afers contemporanis que us pugueu imaginar: la igualtat de gènere, el racisme, la immigració, el maltractament animal, l'ecologia... Amb humor negre i mala bava, no pensem pas que som davant d'uns llestos que imiten els xous de l'espavilat que el diumenge al vespre a TV3 diu que parla d'art...

A l'episodi dedicat a *La lectura* de Renoir, dues noies parlen dels mèrits comparats entre llegir un llibre imprès o per la tauleta... Uns altres quadres revisitats a què la sèrie dona vida són *Filles de la revolució* de Grant Wood, la *Marilyn* de Warhol, *Vespre d'estiu* de Hopper i el *Narcís* de Caravaggio. Ja m'estic fent la llista de les obres que a partir dels nostres museus públics m'hi agradaria veure, en una adaptació d'aquí.

Tota la tele es fa així des dels noranta, en gran mesura: provant i assajant nous formats que si tenen èxit després són venuts com a franquícies. Si el format te l'inventes tu, en pots treure un riu d'or o de plata. Si ets una productora privada, igual. Podríem deixar de fer només programes de gracies i treure partit de la gràcia d'altres grans temes que són a la disposició. L'art n'és un de fabulós: també és imatge, senyores i senyors de les productores privades i del departament de nous formats de la tele pública!

Si molt convé, senyores, senyors, feu una enquesta per les xarxes o per aquí mateix, per VilaWeb, i pregunteu quines obres dels museus públics que paguem prefereix l'audiència. N'apunto tres, *La galeria* de Feliu Elias (MNAC), *Un món d'Àngeles Santos* (és al Reina Sofia, que també paguem entre tots), la grisalla de les *Menines* de Picasso (museu ídem). Que n'hi ha de més conegudes? I tant, però és que la sèrie que imagino duraria i duraria, faria temporades tan llargues com *Mad Men* i *Breaking Bad* i ho petarien tant com aquestes i com ho està fent *À musée vous, à musée moi*. 📺

NOMÉS LA CONSTÀNCIA ENS FARÀ LLIURES

JORDI SÀNCHEZ

‘Els motius que hem tingut des del 2102 per sortir al carrer i manifestar-nos multitudinàriament persisteixen’.

ALBERT SALAMÉ

Article de Jordi Sánchez, des de la presó dels Lledoners, cridant a participar en la manifestació de la Diada

Falten pocs dies per a l'Onze de Setembre i, com havia fet els anys previs al meu empresonament, vull posar la meua veu al servei de la mobilització ciutadana i, en concret, de la manifestació convocada per l'ANC.

Els motius que hem tingut des del 2102 per sortir al carrer i manifestar-nos multitudinàriament persisteixen. Reivindicar la llibertat, la justícia, la democràcia i l'autodeterminació és causa suficient per a desbordar, de nou, les avingudes del nostre país el proper Onze de Setembre. Recordar-nos a nosaltres mateixos, als nostres governants i al món que el nostre objectiu és la independència és el millor servei que aquest Onze de Setembre podem fer tots plegats, setmanes abans que es faci pública la sentència, a la causa de la democràcia i la llibertat. No oblidem mai que només ens tenim a nosaltres mateixos, catalans i catalanes, per defensar Catalunya i exigir per al nostre poble els drets que ens són negats.

Durant els tres anys que vaig presidir l'ANC sempre vaig escoltar els dies previs a la Diada les veus que anunciaven el fracàs de la manifestació. I els que van fracassar sempre van ser, any rere any, els qui presagiaven aquest fracàs

Aquesta serà la meva segona Diada a la presó. Des del televisor de la cel·la 62 del mòdul 2 dels Lledoners em sentiré un més entre vosaltres

Durant els tres anys que vaig presidir l'ANC sempre vaig escoltar els dies previs a la Diada les veus que anunciaven el fracàs de la manifestació. I els que van fracassar sempre van ser, any rere any, els qui presagiaven aquest fracàs. També fracassaran aquest any. No ens deixem dominar per aquells que anuncien repetidament que el procés cap a la independència s'ha començat a desinflar. La voluntat expressada a les urnes per més de 2,3 milions d'homes i dones de viure en una país lliure continua tant o més viva que mai.

Com ja hem demostrat tantes vegades, tornarem a omplir places i carrers, a fer-nos visibles davant el món i, quan calgui, també a desobeir decisions polítiques i judicials injustes com ho vam fer el Primer d'Octubre. No renunciarem a defensar allò que és just. No renunciarem a viure en llibertat.

Aquesta serà la meva segona Diada a la presó. Des del televisor de la cel·la 62 del mòdul 2 dels Lledoners em sentiré un més entre vosaltres. Sé que no fallareu i que, puntuals i units, sereu centenars de milers d'homes i dones que fareu, que farem, novament història pels carrers de Barcelona. Només la constància ens farà lliures.

Gràcies per respondre favorablement a la crida de l'ANC i Òmnium. Gràcies per la vostra dignitat i el vostre suport.

Llum als ulls i força al braç! 🇪🇺

ELECCIONS PER A FER QUÈ?

PERE MARTÍ

La tensió entre Junts per Catalunya i ERC per un avançament electoral afebleix el consens per la resposta a la sentència del Suprem espanyol * El Consell no descarta de prorrogar el pressupost si hi ha eleccions a Espanya *** El nomenament de l'ambaixador a Nova York porta tensió al govern andorrà**

TEMA DEL DIA

Picabaralla. La setmana començava amb allò que semblava que podria ser una campanya unitària de l'independentisme per a respondre a la sentència del Tribunal Suprem espanyol, el clandestí Tsunami Democràtic, però acaba amb una picabaralla oberta entre Junts per Catalunya i ERC sobre la necessitat d'avançar les eleccions autonòmiques, que demostra que la unitat estratègica encara és lluny. El tsunami que ha de plantar cara a la sentència corre el risc de reduir-se a un petit temporal si els dirigents independentistes continuen exhibint descarnadament les seves diferències i fent passar els interessos de partit davant dels interessos de país.

La voluntat d'ERC d'avançar les eleccions no té res a veure amb la sentència

ni amb el pressupost, sinó amb la voluntat partidista –legítima– d'aconseguir la presidència de la Generalitat que les enquestes li pronostiquen. I la negativa de Junts per Catalunya obeeix al fet que la formació encara no ha fet el procés de refundació del seu espai polític que necessita per a afrontar unes eleccions sense tenir un daltabaix. Però el problema no és si cal fer eleccions o no, sinó decidir quina és la millor resposta a la sentència. I, una vegada pactat això, dur a terme les actuacions que s'hagin pactat. Si les eleccions són per a fer un simple canvi de cadires no calen. Si són per a canalitzar electoralment el rebuig que despertarà la sentència, superar la majoria del 51% dels vots i aplicar el mandat electoral, és un altra cosa. El problema és que com que encara no s'ha complert el mandat del 21-D del 2017, hi ha molta desconfiança.

La voluntat d'ERC d'avançar les eleccions no té res a veure amb la sentència ni amb el pressupost, sinó amb la voluntat partidista –legítima– d'aconseguir la presidència de la Generalitat

Unes eleccions autonòmiques normals no poden ser una resposta a una sentència perquè no són un acte de protesta, de rebuig, sinó un tràmit democràtic que es pot fer en qualsevol altre moment

Una cosa és clara: unes eleccions autonòmiques normals no poden ser una resposta a una sentència perquè no són un acte de protesta, de rebuig, sinó un tràmit democràtic que es pot fer en qualsevol altre moment. I són difícilment compatibles amb mobilitzacions unitàries i multitudinàries que l'independentisme mateix diu que s'han de convocar. Tampoc Junts per Catalunya no ha acabat d'explicar què vol dir quan afirma que després de la sentència s'entrarà en un nou cicle polític de confrontació democràtica amb l'estat i en què es concretarà.

L'altre argument d'ERC per a avançar les eleccions seria fer un govern de concentració per a respondre a la sentència amb una majoria més àmplia, la majoria del 80%. El calendari ja no ho permet si la sentència surt a l'octubre, però sobretot ho fa inviable la negativa de la CUP i dels comuns de participar-hi. A més, un govern de concentració ja es podria fer ara. Els motius per a fer-lo després de les eleccions, la situació d'excepció que viu Catalunya, ja hi són ara i tothom sap que la sentència serà condemnatòria. L'única diferència seria que després d'un esdeveniment el president potser seria d'ERC, si les guanyés. De moment, cap conseller republicà, dins el consell executiu, no ha proposat d'avançar eleccions ni de formar un govern de concentració.

Una altra cosa és si no s'aprova el pressupost de la Generalitat, cosa més que probable. La CUP ja ha avançat que no l'aprovarà i els comuns es deixen estimar, per tenir focus mediàtic, però és molt probable que a la fi deixin penjat el govern, amb l'excusa que no ha accedit a apujar els impostos. Pere Aragonès té una tasca difícil, certament, però el pressupost es pot tornar a prorrogar. De fet, el pressupost vigent és el que va pactar el president Carles Puigdemont amb la CUP el 2017 en canvi de fer el referèndum del Primer d'Octubre. El va haver de negociar Elsa Artadi i el secretari de govern d'aleshores, Joan Vidal, d'esquena al Departament d'Economia perquè sortís aprovat, perquè en aquella època ERC ja tenia interès a fer eleccions.

Per pactar el pressupost hi ha temps fins a cap d'any. Per tant, la decisió de convocar eleccions no caldria prendre-la després de la sentència, sinó a començament de l'any que ve i podria arribar a ser acordada, vistes les discrepàncies estratègiques creixents entre Junts per Catalunya i ERC. La discussió d'avançar les eleccions es pot enllestir aviat, concretament el 23 de setembre, perquè si finalment no hi ha acord entre el PSOE i Podem, malgrat els esforços titànics de Gabriel Rufián, hi haurà eleccions espanyoles el 10 de novembre. I això situa les autonòmiques catalanes el 2020. El contrast és l'afany d'ERC per a evitar unes noves eleccions espanyoles i l'interès a avançar les autonòmiques catalanes a les portes de la sentència del Suprem. Precisament avui, la portaveu del govern espanyol, Isabel Celáa, ha posat d'argument per a pressionar Podem que val més afrontar la sentència amb un govern fort que no amb un govern en funcions.

MÉS QÜESTIONS

El Consell no descarta de prorrogar el pressupost si hi ha eleccions a Espanya. Tot i les tensions que han enfrontat PSPV i Compromís durant aquesta setmana pel finançament, sí que semblen estar d'acord en una cosa: la necessitat de preveure una pròrroga de l'actual pressupost de la Generalitat si hi ha eleccions espanyoles. El conseller d'Hisenda i Model Econòmic, Vicent Soler, confirmava que aquesta possibilitat és sobre la taula. De motius, se n'addueixen uns quants. A més de la situació en funcions del govern espanyol i la pròrroga encara vigent del pressupost anterior del PP, el de 2018, n'hi ha un altre: que si es convoquen eleccions –que serien el 10 de novembre–, el govern espanyol no facilitarà el sostre de despesa a les comunitats autònomes i, per tant, els comptes valencians es farien 'a cegues'. Això passa perquè la ministra espanyola Maria Jesús Montero es nega a informar les comunitats autònomes del sostre de despesa perquè puguin elaborar el seu pressupost –la llei l'obligava a comunicar-ho abans del primer d'agost–.

que el govern en funcions no pot fer-lo. Si Montero no fixa el sostre de despesa, tant PSPV com Compromís es decanten per prorrogar el pressupost.

La UE activarà l'observatori de cítrics el 13 de novembre. El 13 de novembre es reunirà per primera vegada el subgrup de cítrics de l'Observatori de Mercat de Fruita i Verdura. Tal com estableixen els documents preparatoris de la Comissió Europea, aquests instruments de vigilància tenen l'objectiu de millorar la transparència als mercats, tot difonent dades i anàlisis significatives. Afegeixen que han de servir al sector, en aquest cas els cítrics, per a abordar la volatilitat dels

preus i prendre decisions informades, particularment en cas de pertorbacions o crisis del mercat. Aquest observatori ha de servir, doncs, per a entendre fins a quin punt l'arribada de clementines i taronges procedents de Sud-àfrica i més països de l'hemisferi sud afecten els productors europeus, majoritàriament concentrats al País Valencià. De fet, la resposta del govern espanyol i de Brussel·les a la demanda del sector d'aplicar la clàusula de salvaguarda la passada campanya va ser que aquesta petició havia d'anar acompanyada d'un es de dades que en aquell moment no hi eren. Va ser el president de la Generalitat, Ximo Puig, qui va demanar a la Comissió que s'activés aquesta institució de control. El cap del Consell va enviar el 31 de gener una carta al comissari europeu d'Agricultura, Phil Hogan, i a la seva homòloga de Comerç, Cecilia Malmström, en què demanava de crear aquest organisme amb l'objectiu que les institucions europees fessin un control directe del volum, el valor i el preu dels productes hortofructícoles, des de la primera venda fins a la fase de detall, i hi incloguessin les importacions i les exportacions.

El govern balear nega que tingui previst de fer retallades. El president del PP balear, Biel Company, va pronosticar que l'executiu de Francina Armengol faria retallades en el pròxim pressupost, per la manca de finançament. Avui la consellera de Presidència, Pilar Costa, ha acusat el PP de voler aquestes retallades per poder-los atacar. Costa ha demanat al PP més seriositat, rigor i responsabilitat, i ha assegurat que el govern no preveu en cap cas retallades als serveis públics. També ha explicat que treballa amb el Ministeri d'Hisenda espanyol per mirar com gestionar els recursos públics més eficaçment, però sense retallades. 'Per molt que repeteixin que hi haurà retallades, no es faran realitat', ha dit.

El nomenament de l'ambaixador a Nova York porta tensió al govern andorrà. El nomenament de Juli Minoves com a pos-

sible ambaixador d'Andorra a Nova York, proposat pels Liberals, ha obert una escletxa en el govern de Xavier Espot, perquè els Demòcrates s'hi oposen rotundament. La crisi arriba mesos abans de les comunals del desembre i alguns sectors dels Demòcrates amenacen de trencar amb els Liberals. El president del grup parlamentari liberal, Ferran Costa, ha dit que el partit havia proposat Juli Minoves per a diversos càrrecs, un dels quals el d'ambaixador de Nova York, perquè no coneixien ningú 'amb més contactes internacionals'. Segons Costa, Minoves és un dels noms que hi ha sobre la taula, però encara no hi ha res tancat. Una mena de rectificació per provar d'asserenar els ànims. Xavier Espot era contrari al nomenament, però els liberals van fer ús del dret que tenien pel pacte de nomenar uns quants càrrecs per decidir que l'ambaixada a Nova York havia de ser per a Minoves, ex-ministre d'Afers Estrangers i Cultura dels executius de Marc Forné i Albert Pintat. Conscients de la reacció que hi hauria quan el nomenament es fes públic, es va acordar de fer-lo efectiu després de les comunals. Concretament al gener, perquè es temia que els contraris al pacte ho utilitzessin com a argument per a justificar el rebuig que DA i liberals facin llistes conjuntes. Espot va rebre ahir al matí els comentaris i va decidir d'aturar el nomenament.

LA XIFRA

225 turistes han estat expulsats dels seus hotels a Magaluf durant aquest estiu. És més del doble que l'any passat quan, en tota la temporada, varen ser 93. L'associació hotelera de la zona en responsabilitza la baixada de preus, la reducció dels dies d'estada i la tolerància zero amb els comportaments incívics.

TAL DIA COM AVUI

El 6 de setembre de 1991 la Unió Soviètica reconegué la independència dels estats bàltics: Estònia, Letònia i Lituània. Així i tot, la presència militar de Rússia es va allargar fins que l'últim soldat rus deixà territori bàltic, l'octubre del 1999.

LA XIFRA

225 turistes han estat expulsats dels seus hotels a Magaluf durant aquest estiu

El 6 de setembre de 1991 la Unió Soviètica reconegué la independència dels estats bàltics: Estònia, Letònia i Lituània. ARXIU

ELISENDA PALUZIE

‘La independència la tindrem amb desobediència civil i institucional alhora’

Entrevista a la presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

L'economista Elisenda Paluzie és l'actual presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC). Va ser votada per a encapçalar una de les entitats més potents i políticament més actives d'aquests darrers temps. Paluzie rep VilaWeb al seu despatx de la Universitat de Barcelona, on es guanya la vida fent classes, poques hores abans d'anar a visitar el seu predecessor, Jordi Sánchez, tancat com Carme Forcadell a la presó. Parlem de la Diada de dimecres vinent, del nou paper de l'ANC i de la lluita no violenta.

— Per què dieu que la Diada de dimecres és una de les més difícils d'aquests darrers temps?

— Perquè pot haver-hi una part de l'independentisme que digui de què serveix una altra manifestació multitudinària, si no som independents. I perquè ara hi ha molta consciència de les divisions entre partits independentistes. El mes de juliol la gent estava molt irritada amb els partits. I es feia sentir el 'Ja us ho fareu, em quedo a casa'.

— I com el contraresteu, aquest discurs?

— Dient que és justament a l'inrevés. Si creus que la cosa no va prou bé, has de mobilitzar-te i no pas quedar-te a casa. I, pel que fa a la divisió, recordem que alguna altra vegada ha estat precisament la mobilització popular que ha forçat a fer passar el país per sobre de les divisions. No podem renunciar a les mobilitzacions multitudinàries perquè hi ha la voluntat de situar-nos en un extrem. No podem renunciar a aplegar majories molt grans on pot anar tota mena de persones. Ara ja som en una xifra semblant a la de l'any passat, quant a autobusos, samarretes, inscrits.

— Prou de diades de samarretes, deia alguna gent. I vós va dir: poca broma amb les samarretes, que no tenen res a veure amb la performança. Tenen a veure amb la independència econòmica de l'ACN. Ho explicàveu a Twitter.

— La gent feia broma i potser no ens hem explicat prou. El pressupost de l'ANC puja

Si creus que la cosa no va prou bé, has de mobilitzar-te i no pas quedar-te a casa

No és solament l'ANC que ens portarà a la independència

aproximadament a quatre milions d'euros l'any. Amb les samarretes, i marxant en general, n'aconseguim la meitat. Dels quinze euros de la samarreta, l'ANC se'n queda sis. Amb això paguem les campanyes que fem durant l'any. I amb les quotes dels socis paguem les despeses fixes (lloguer de locals, sous dels tècnics). La samarreta és font de finançament.

—Hi ha gent que demana una diada més contundent. Anem a l'aeroport.

—Coses com aquestes nosaltres les veiem potser més quan arribi la sentència. Cri-daràs més l'atenció que no ara. Però, sigui com sigui, has de saber quin objectiu tens: si te'n vas al parlament, què hi vols fer? Ocupar el poder? Quan hi ha una acció ha de tenir un objectiu. Has de saber a qui interpel·les i què vols aconseguir.

—N'heu extret lliçons, d'Hong Kong?

—Hi ha coses que podem aplicar i coses que són diferents. Ells tenen una presidenta imposada per la Xina, la meitat del parlament no el poden votar perquè és nomenat directament per la Xina i tenen prohibit el partit independentista. Nosaltres encara tenim parlament, podem votar partits independentistes i aspirem que sigui aquest parlament, i els partits i el govern propis, que facin la independència.

—I coses que sí que faríeu vostres, d'Hong Kong?

—Veure que ells han tardat cinc anys a repensar-se. Van tenir una fase prèvia com la nostra, de manifestacions com les nostres, que van acabar amb repressió i dirigents a la presó. Doncs després van repensar-se. Nosaltres també fem una reconsideració. Tothom. L'ANC també. Per això, per exemple, l'ANC ha començat a fer coses que no havia fet mai.

—Per exemple?

—Impulsar la candidatura a la Cambra de Comerç. El moviment s'ha de proposar en termes de poder. T'enfrontes a un poder molt fort, i l'has d'afeblir. No únicament el govern. L'estat. La filosofia de la lluita no violenta és com afebleixes els pilars de poder de l'opressor, que consideres

que no és prou democràtic. Per això hem impulsat, fa mesos, la campanya de consens estratègic. Aquí es tracta de reduir el poder dels oligopolis lligats al poder polític. Fem coses que no havíem fet mai.

—Pot ser que l'ANC es dediqui a afeblir el rival des del vessant econòmic (cambra, oligopolis) i Òmnium des de la desobediència civil?

—No. Crec que ho fem tots dos. L'ANC va ocupar la seu de la Unió Europea el dia dels trasllats. I la Sagrada Família al final del judici. Nosaltres organitzem, com ells, conferències sobre desobediència civil. I l'estiu passat vam començar a fer formació al nostre secretariat i territorial. 101 conferències i més de trenta sessions de formació, hem fet. El 28 de setembre farem un simposi internacional sobre lluita no violenta a la UB amb experts. Òmnium també forma les seves territorials, i per això hem parlat de coordinar aquestes formacions. I si ells en fan en un lloc on nosaltres no som, que els nostres socis puguin anar a Òmnium. I a l'inrevés.

—El Tsunami Democràtic és un pas més, en aquest sentit? L'ANC és, juntament amb uns altres, qui hi ha al darrere?

—Seria una manera d'englobar determinades accions de desobediència, sí. S'anirà veient a mesura que vagin avançant les accions.

—Tinc clara la crítica que l'ANC fa als partits. Però quina agenda té, l'ANC? Què faria, l'ANC, aquests mesos vidents?

—Nosaltres no som al govern. Cal diferenciar els papers. Voleu saber què crec que han de fer els que hi ha al govern?

—No. Vull saber què s'hauria de fer, no solament el govern.

—No és tan sols l'ANC que ens portarà a la independència. Hem d'atribuir a cadascú el paper que li pertoca. Nosaltres som una entitat de socis. Ens devem als socis. Podem marcar agenda als partits polítics, però al final la legitimitat democràtica la tenen els diputats del parlament. La dificultat del desafiament és com sostens

una declaració d'independència i com t'impoges al territori. I ser l'autoritat reconeguda. I que la gent et faci cas a tu. I això no és fàcil. No ho és. Crec que això, durant aquests dos anys, marcats pel judici i el dol, no s'ha abordat. S'ha d'abordar amb molta calma. I amb molta discreció. I que els més implicats puguin fer anàlisi amb tranquil·litat i sense pressió.

—Ara farà deu anys que es va fer la consulta d'Arenys de Munt. Va ser la gent, de baix, que va empènyer. I al final, al cap d'anys, el govern va fer el referèndum. De baix estant es va obrir camí. La pregunta és: i si amb el control del territori passa igual? L'ANC hauria d'obrir el camí?

—Crec que és bastant diferent. És molt diferent. Completament diferent. A qui l'hi controles, el territori? A l'estat? L'hi controles quan tens autoritat. Per tant, la dinàmica no pot ser primer societat civil, i després govern, com va passar amb el referèndum. Ha de ser simultani. Alhora. No fem una insurrecció. La unilateralitat no és insurrecció. Vaig mirar d'explicar-ho en una carta oberta a l'independentisme de base al juliol. Si no tinguéssim parlament o govern, i davant tinguéssim una dictadura, com ara la d'Hong Kong... Però nosaltres tenim govern, que és autoritat. La convenció de Montevideo diu que un estat és independent quan demostra que és un govern efectiu. I per a ser efectiu necessitarà la mobilització popular. Cert. Però a Lituània i Estònia, van fer-ho simultàniament. El govern va declarar la independència i la gent va sortir a defensar-la. No som a Ucraïna, que fas un Maidan per enderrocar un govern. No volem derrocar el govern. Volem que ells es posin a fer la feina. La independència la tindrem amb desobediència civil i institucional alhora. No pas amb una i prou.

—Balanc del darrer any de l'ANC?

—La cambra en seria clarament un exemple positiu. I crec que amb Primàries no és que ho haguéssim pogut fer millor —perquè crec que ha valgut la pena provar-ho—, però ens ha demostrat on són els límits dels partits en el sentit

d'obrir-se i perdre el control de les llistes. D'alguna manera s'ha vist que és molt ingenu pensar que els partits renunciarien a la seva capacitat de decisió.

—Algú pot dir: per què l'ANC no va demanar que les llistes de Primàries es retreessin, vist que no es va aconseguir la unitat? No era millor evitar la divisió del vot?

—La decisió no era nostra. Els comitès locals van prendre les decisions de manera autònoma. A Cornellà van plegar. A Terrassa es van engrescar. No podíem actuar. Tal com va anar, no podíem dir res més. No els podíem dir: 'Ara no us presenteu.' S'haurien presentat igualment.

—Els presoners polítics poden encapçalar el moviment independentista?

—Cada procés és diferent. Hi ha experiències en què es pren la decisió que no. I n'hi ha que sí, com en el cas de Mandela a Sud-àfrica. Cada decisió té avantatges i inconvenients. El fet que siguin càrrecs electes el veig com un avantatge, perquè, com que l'estat contínuament vulnera els seus drets, et permet de dur denúncies al Comitè de Drets Humans de les Nacions Unides, Luxemburg, Estrasburg. També és veritat que, vulgues que no, per molt bé que estiguis, la presó representa un cert condicionament. I podríem tenir el mateix debat sobre l'exili. Són debats complexos, que no tenen una resposta clara i diàfana.

—Us tornareu a presentar a les eleccions de la primavera, a l'ANC?

—No ho tinc decidit. Vaig molt marcada pel dia a dia.

—Com a economista, creieu que som a les portes d'una recessió?

—Sí. No sabem de quina intensitat. No crec que sigui més forta que la del 2008, que havia superat la del 1929, però potser sí que serà més forta del que és habitual. Nosaltres hem d'integrar la recessió en el procés. La crisi anterior va fer créixer el suport a la independència perquè va ser un factor que va ajudar a veure la injustícia del sistema de finançament, per exemple. Ara, ja ho veurem. ■

La dificultat del desafiament és com sostens una declaració d'independència i com t'impoges al territori

Podem marcar agenda als partits polítics, però al final la legitimitat democràtica la tenen els diputats del parlament

JOSÉ ABELLA

'L'abús sexual infantil mata de moltes maneres diferents'

Entrevista a l'autor de 'Cien pastillas en un día', un relat autobiogràfic sobre l'abús sexual infantil intrafamiliar

ALBERT SALAMÉ

CLARA ARDÉVOL MALLOL

L'abús sexual infantil mata i, per tant, l'activisme per a combatre'l salva vides. Ho explica José Abella, que ha fet d'aquest activisme – especialment enèrgic a les xarxes socials – una manera de tirar endavant. Cinc anys enrere va descobrir que havia estat víctima d'abusos sexuals per part de la seva àvia materna quan era un infant. En aquell moment van encaixar totes les peces del trencaclosques de la seva vida, marcada per un dolor que no sabia d'on provenia i que l'havia allunyat dels seus fills, li havia motivat addicions i trastorns mentals i l'havia abocat a un gran sentiment de culpa.

Diu que el seu cas és un de tants, un exemple més d'una autèntica pandèmia, un problema de salut pública creixent. Investigacions de l'OMS assenyalen que hi ha entre 900 milions i 1.200 milions de casos d'abús sexual infantil (ASI) a tot el món i que el 90% de pederastes no trepitja mai un jutjat. Es calcula que un 80% dels casos succeeixen a la família biològica i només un 10% de les víctimes denuncien o assenyalen públicament l'agressor. En vista d'aquestes xifres esgarrioses, Abella considera que són essencials la divulgació i la conscienciació. És per això que ha escrit *Cien pastillas en un día* (Edicions del Núvol), un relat autobiogràfic que pretén sensibilitzar i apoderar les víctimes perquè, com ell, es converteixin en supervivents.

— Els primers anys de la vostra vida vaau ser víctima d'abusos sexuals per la vostra àvia. Però la vostra ment va arraconar aquest fet i no en vaau ser conscient fins al cap dels anys. Com ho vaau descobrir?

— Ho vaig saber quan tenia cinquanta-tres anys, quan vaig trencar la dissociació. Les víctimes d'abús sexual es divideixen entre les que recorden i les que no. Encara que ho recordis, primer has d'entendre que allò que t'han fet és una grandíssima putada. Hi ha gent que triga quinze o vint anys a entendre que allò que li ha fet el seu pare o el seu germà és una violació. Si t'ho fa un fami-

Les víctimes d'abús sexual es divideixen entre les que recorden i les que no

Sembla que un home violat sigui menys mascle, però jo no veig per què m'he d'avergonyir si era un nadó...

liar, penses que és normal... A mi aquella dona em clavava mastegots davant els meus pares i jo ho donava per bo, pensava que era culpa meua i ho mereixia.

—I en el cas de les víctimes que no ho recorden?

—El mecanisme de la dissociació fa que el cervell aïlli l'agressió. Habitualment, passa quan la violació ha estat aviat, però no necessàriament. Tardar deu, vint o trenta anys a trencar aquesta amnèsia és completament normal. A mi em va passar abans de cinc anys i per tant és força excepcional que me n'assabentés a cinquanta. La dissociació fa que aïllis el record perquè les imatges són tan salvatges que et poden matar d'una aturada cardíaca o un infart cerebral. Però abans o després tornen. Hi ha un bloqueig de neurotransmissors i parts del cervell afectades, danys físics al cervell. El trastorn d'estrès posttraumàtic que hi ha en aquests casos és la mare de tots els mals. És com si donessis un cop de rajola a un cervell molt petit.

—La dissociació és, per tant, un mecanisme de supervivència.

—Totalment, però mantenir això a l'inconscient té un preu. Per poder tirar endavant, crees un seguit de miratges en forma de neurosi, manies... Tens aquest dolor, tot i que aïllat. Jo, de molt petit, feia molt d'esport, incomprensiblement. Era un acte reflex per a buscar endorfines i matar la depressió. Uns altres preus a pagar són les seqüeles psicosexuals —que són molt cruels—, la neurosi —jo tinc distímia depressiva crònica—, l'addicció als psicotròpics per aguantar el dolor, les autolesions... Trasllades al cos el dolor que tens al cervell perquè el dolor físic no és tan bèstia com el psicològic. L'abús sexual infantil mata, i ho fa de moltes maneres diferents: via esquizofrènia, trastorns límit de personalitat, fibromiàlgia, anorèxia nerviosa, bulímia, insomni, malaltia de Crohn, somatitzacions en càncer, addiccions, suïcidis...

—Quant a les seqüeles psicosexuals, parlem de la importància de saber-les.

—Quan l'abús sexual infantil passa abans dels sis anys, una seqüela molt comuna són els fetitxes sadomasoquistes. És lògic: jo era un nadó i vaig associar el sexe a la violència, la intimidació i la humiliació. Quan una persona és violada, sent humiliació. Acabes reproduint aquest patró i passes tota la vida pensant que ets un raret. Freud ja ho va dir, això, encara que avui dia sigui bescantat. És l'única persona en la història de la psiquiatria que ha vinculat l'abús sexual infantil amb els fetitxes sadomasoquistes. A mi aquests fetitxes m'han complicat molt la vida sexual.

—I els casos en què els abusos són més tard?

—Quan les bestieses te les fan a vuit anys, nou o deu, és a dir, quan l'impuls bàsic sexual ja és consolidat, la seqüela acostuma a ser la hipersexualitat. Cal deixar clar que l'homosexualitat no és mai una seqüela. Això és una animalada! És important de saber-ho, tot això. Jo, des que ho he sabut, no m'he considerat culpable de res i les meves parelles afectives ho han entès. Però és una gran putada, especialment fins que no ho saps, perquè et sents culpable, estrany i estigmatitzat. T'odies a tu mateix. A més, totes les víctimes que han reconegut que estaven lligades a aquests fetitxes són dones. Sembla que un home violat sigui menys mascle, però jo no veig per què m'he d'avergonyir si era un nadó...

—En el moment que ho vau recordar tot, aquestes seqüeles que no havíeu entès mai van tenir sentit.

—Sí, no recordar-ho és anar directe a l'escorçador. A mi el moment de recordar em va agafar en una situació *hollywoodienca*. Feia poc que m'havia pres cent vint-i-cinc pastilles, que és el triple d'una dosi letal. En tres mesos vaig tenir tres accidents de trànsit. La vida no tenia sentit i només buscava una mort una mica èpica.

—I què us va fer recordar?

—Va ser un moment de la meua vida en què em vaig sentir molt estimat. Una persona que ha tingut ASI sempre se

No sé on acaba el psicòpata i on comença la mala persona amb lliure elecció, però a un gos rabiós no el pots pas deixar al carrer...

ALBERT SALAMÉ

sent molt sola, però en aquell moment no. Ella era metgessa i era víctima de violència masclista per part del seu ex. Em va ajudar molt amb l'addicció als psicotròpics i jo la vaig ajudar en això. Dins aquest entorn afectiu, tot es va desllorigar. Vaig començar a dormir molt poc i a recordar, recordar i recordar. A mesura que recordava, em sentia fort, però alhora sentia que m'acostava a alguna cosa que feia molta por. Continuava somniant allò de sempre: una bèstia grassa amb pinta horrorosa i sense rostre. Fins que vaig posar cara al monstre. En aquell moment vaig notar una fiblada al braç que em va espantar, una impressió molt forta. Em va costar molt d'acceptar, perquè vaig tenir una sensació de ràbia i traïció que no cap a l'univers. Vaig passar un any i mig sense parlar amb els pares, però després vaig entendre que alguna cosa devien haver vist i segurament havien cridat l'atenció a la meva àvia. Però què en sabien, d'això, als anys seixanta?

—En molts casos, els familiars fan costat a l'agressor i acusen la víctima de mentir. Per què?

—Parlem del teu pare, el teu germà, la teva mare, la teva àvia... Un familiar. Agafar-lo del clatell i dur-lo a la policia és molt salvatge. La família ha de fer pinya amb la víctima, que ha d'estar sota seguiment mèdic i psiquiàtric durant dècades perquè allò que duu dins és una bomba de rellotgeria i no es pot guarir al 100%. Quant a l'agressor, no sé on acaba el psicòpata i on comença la mala persona amb lliure elecció, però a un gos rabiós no el pots pas deixar al carrer... La família ha de veure clar que no pot estar alhora amb la víctima i l'agressor.

—Remarqueu la importància de conscienciar la gent perquè el 80% de casos d'abús sexual infantil són dins la família.

—Sí. En el meu cas va ser la meva àvia materna. Les agressions van consistir en sexe oral forçat, i ho sé perquè he tingut malsons que m'ho recordaven i perquè me'n recordo... És excepcional perquè en el 90% dels casos l'agressor és masculí, però també hi ha casos de dones. Sé del cas d'una monja pederasta i traficant, per exemple. Si excloem les víctimes dels casos en què l'agressora

ha estat dona, ens en deixem molts milions pel camí. A vegades hi ha males interpretacions, i allò que no pots és fer un hashtag que digui 'Les mares no violen els fills' o 'Les àvies no violen els néts', perquè jo penso 'I una merda!'. S'ha de fugir sempre d'estereotips. La casuística és inacabable, però hem de partir de la base que, si volem combatre l'abús sexual infantil d'un punt de vista quantitatiu, hem d'anar a l'abús sexual infantil intrafamiliar, i això implica que la família s'ha de capgirar com un mitjó.

—Normalment els agressors semblen persones normals i corrents. Quina estratègia va seguir la vostra àvia per no ser descoberta?

—El meu pare treballava molt i la meva mare l'ajudava. Per això van deixar-me amb l'àvia, perquè tingués cura de mi. I ella s'hi va abonar, amb mi. Naturalment, no la van enxampar mai. L'agressor és un manipulador i, sense amenaçar el nen, sap com mantenir-lo callat. Ella em deia que Déu em castigaria. Tenia un afany de poder malaltís i quan van acabar els abusos em va fer la vida impossible tant com va poder.

—Com ho expliqueu, això que feia?

—Era tan psicòpata com jo jugador de bàsquet. Jo crec més en la teoria de l'hàbit social, que ho explica tot: permissivitat dins l'entorn familiar, que protegeix l'agressor, sumada a una esgarrifosa permissivitat legal. A banda, moltes vegades quan has estat objecte d'una agressió tendeixes a repetir aquell patró amb una altra persona. Jo recordo que a onze anys, malgrat ser heterosexual, vaig tenir un instint de coquetejar amb un company de pupitre. Però una veu interior em va dir que no. Jo no sé si puc universalitzar aquesta sensació, però sí que sé que vaig escoltar aquesta veu. I tinc la sensació que molta gent la sent i en fa cas omís.

—Creieu que van abusar de la vostra àvia?

—Amb tota la sinceritat del món, se me'n fot, perquè jo també vaig tenir aquest impuls cap a una persona més feble i vaig escoltar aquesta veu interna que ella no va escoltar. Diuen que són psicòpates, i en la mesura que són psicòpates, són malalts mentals, pobrissons! Però un malalt mental real no té una percepció clara de les coses. Potser se n'aniria a violar un home musculós, que li pogués fer mal. Ells, en canvi, sembla que tenen molt clara la percepció del perill, mentre que un psicòpata real no sent por. Veuen un nen indefens i pensen 'som-hi!'. Hi insisteixo: crec que s'ha d'aplicar la teoria del gos rabiós, ni que sigui de la manera més humanitària possible. No es poden deixar lliures, pel seu bé i el de les seves víctimes. El meu suggeriment no és la injecció letal, sinó que estiguin en una institució psiquiàtrica tota la vida. El codi d'honor carcerari ja se sap què fa amb els pederastes i hem de donar proves de civilització i ser millors que ells. No hem d'aplicar la llei del talió, però veiem com la reincidència és constant i les dades diuen que prop del 90% dels agressors no trepitjarà mai un jutjat.

—Són unes xifres brutals...

—Pel que fa a les víctimes, d'un terç de la

població mundial no baixa. Hi ha un estudi fet per la UB el 2009 que calcula que un 7,9% dels homes i un 19,7% de les dones han tingut abus sexual abans de divuit anys. Això equivaldria a un 27,6%; és a dir 2.084 milions de persones. Pot ser difícil de creure, però totes les dades apunten cap aquí. Hi ha una predicció pel 2030 que diu que la primera causa de discapacitació adulta seran les malalties mentals. Jo no puc afirmar que siguin causades per l'ASI, però sembla força raonable de dir que hi ha relació entre això i aquesta pandèmia creixent, amb una legislació que és una calamitat i una màfia que creix.

—Màfia?

—L'esclavitud sexual infantil és el tercer negoci brut del món, després del narcotràfic i el tràfic d'armes. Parlem d'un negoci que mou una milionada i es relaciona amb l'economia blanca. El turisme sexual n'és un exemple. Sense això, més d'una economia se n'aniria en orris. A Mèxic, per exemple, les autoritats sanitàries calculen que el 70% de la població ha tingut ASI, i només es denuncien el 2% dels casos. I hem de parlar també de l'Àfrica, l'Amèrica Llatina, Tailàndia, l'Índia, Taiwan, les Filipines, els Estats Units... A Tailàndia és un negoci familiar que consisteix a portar el nen o la nena al prostíbul, drogar-lo i deixar-l'hi en canvi de diners. La pederàstia funciona per xarxes i hi ha membres d'institucions legals com la policia que hi participen. Tenim un problema de salut pública que cada vegada creix més i hi ha molta màfia i corrupció. No dic que el poder polític sigui corrupte, però hi ha polítics i gent important fins al capdamunt. El cas d'Epstein, per exemple. O tot l'estament de Hollywood: Kevin Spacey, Woody Allen... Dues persones que s'han manifestat darrere d'acusacions a persones importants de Hollywood han tingut tràgics accidents. I jo no crec en les casualitats...

—Critiqueu també les legislacions. Què més s'hauria de canviar, a més d'això que heu comentat?

—S'ha de posar el dia el concepte de vio-

L'esclavitud sexual infantil és el tercer negoci brut del món, després del narcotràfic i el tràfic d'armes

Tenim un problema de salut pública que cada vegada creix més i hi ha molta màfia i corrupció

lar, que vol dir entrar a la força a les zones més íntimes d'una persona. Només amb els tocaments n'hi ha prou. No calen actes sexuals ni penetració. Això d'abus o agressió sexual és ridícul... Com en el cas de la Manada, que una violació múltiple tan bèstia és considerada un abus. Una violació és una violació! S'han de tenir en compte els fets per mesurar la pena, però hi ha violació o no n'hi ha.

—Hi ha cap manera de prevenir o detectar un cas d'abus sexual infantil intrafamiliar?

—Algunes coses poden fer saltar les alarmes. En primer lloc, una sexualització precoç de la criatura, amb interessos i comportaments sexuals impropis de la seva edat. En molts casos, també es pixen a sobre a edats impensables o presenten retenció de fluids, a més de manca d'autoestima, crisis d'ansietat, aïllament social... I qualsevol fòbia que tingui vers una persona ha de cridar l'atenció dels pares. Amb molt de tacte, han de demanar-li què passa. Un nen no mentirà sobre l'abus sexual. També cal deixar-los clar quines són les seves parts íntimes i dir-los que ningú no té el dret d'accedir-hi. Que el seu cos és seu i només seu.

Quina relació hi ha entre l'interès per la política i el suport a la independència?

La dada L'analista de dades Joe Brew mostra que hi ha una relació entre més interès o més grau d'informació sobre política amb més suport a la independència

JOE BREW

El resultat del referèndum del Brexit, que el Regne Unit abandonés la Unió Europea (UE), va ser xocant per a molta gent. Impulsat en gran manera pels euroscèptics antiimmigració, el vot del Brexit va superar el vot del manteniment del Regne Unit a la UE (51,9% - 48,1%). El parlament britànic encara debat sobre com aplicar el resultat.

Una de les troballes més fascinants de l'anàlisi de les enquestes sobre els votants favorables al Brexit és que gran part del suport provenia dels britànics que van parlar poca atenció o gens a la situació política. En una enquesta molt àmplia -12.369 persones- feta el dia del referèndum, Lord Ashcroft va demostrar que la gent, com més s'interessés en la política,

menys probabilitats hi havia que votés a favor del Brexit.

La correlació entre el nivell d'interès o compromís amb la política i certes actituds polítiques no és pas exclusiva del Brexit. Als Estats Units, el Pew Research Center ha demostrat que els qui asseguren que paren atenció a la política tenen generalment més tirada a votar el Partit Demòcrata, i els que diuen que no hi tenen tant d'interès tenen tirada a votar el Partit Republicà. El suport de Trump prové de manera desproporcionada dels que no mostren cap compromís ni interès substancial per la política.

Quin és el cas de Catalunya? Qui mostra interès i està informat sobre la política i quina relació té amb el suport a la independència i l'auto-determinació? Vegem-ne les dades.

P17. Em podria dir si a vostè la política li interessa molt, bastant, poc o gens? (indicador a la matriu fusionada: INTERÉS_POL)

NOMÉS UNA RESPOSTA

1. Molt
2. Bastant
3. Poc
4. Gens
98. No ho sap
99. No contesta

P18. Es considera vostè molt, bastant, poc o gens informat/ada del que passa en política? (indicador a la matriu fusionada: INF_POL)

NOMÉS UNA RESPOSTA

1. Molt
2. Bastant
3. Poc
4. Gens
98. No ho sap
99. No contesta

Les dades

Farem servir les dades del CEO. Examinarem les preguntes de l'enquesta relacionades amb l'interès de la política i el nivell d'informació dels enquestats (gràfic 1).

Resultats sobre l'autodeterminació

Val la pena començar per un fet sovint menystingut: la gran majoria dels catalans són partidaris de l'autodeterminació, amb menys d'un 20% d'oposició explícita (gràfic 2).

Quina és l'associació entre el suport a un referèndum d'autodeterminació i l'interès en la política? Eliminant aquells que no han respost a la pregunta sobre l'autodeterminació ni a la qüestió sobre el grau d'interès en la política, el resultat és el que apareix al gràfic número 3.

Com més interès hi ha per la política, més alt és el suport a un referèndum d'autodeterminació. El grup en què l'autodeterminació té menys suport prové dels que diuen que no paren esment en la política.

Què passa amb el grau d'informació i el suport o l'oposició a l'autodeterminació? El gràfic número 4 mostra el suport a un referèndum d'autodeterminació relacionat amb el grau en què es consideren informats sobre la política els entrevistats.

La correlació amb l'anterior és clara. Entre els que es consideren ben informats de política, el suport a un referèndum és molt alt (80,5%). L'oposició a un referèndum d'autodeterminació prové, en bona part, dels catalans que asseguren que no estan

'del tot informats' del que passa a la política. Tanmateix, a tots els grups la majoria és favorable a un referèndum d'autodeterminació.

Resultats sobre la independència

Les enquestes són una mica volàtils –a causa de les mides i el biaix de la mostra–, però podem obtenir resultats més fiables agregant-les. Al gràfic número 5 es mostra la combinació de totes les enquestes del CEO de 2018–2019 (tres el 2018 i dues el 2019). La divisió s'acosta al 50%-50%, però més catalans prefereixen ser independents que no pas continuar a l'estat espanyol.

L'associació entre l'interès per la política encara és més forta si ens fixem en les preferències per la independència. Entre els qui es consideren molt interessats en la política, el suport a la independència és més del doble que el suport a la unió amb Espanya. El patró és similar entre els que es consideren força interessats en la política (gràfic 6).

L'oposició a la independència és més alta que el suport a la independència tan sols entre aquells que es consideren poc interessats en la política (poc o gens). Entre els no interessats en la política, el suport a la independència només és del 20,3% i l'oposició a la independència, del 65,4%.

Si ens fixem en el grau d'informació, hi ha una tendència similar (gràfic 7).

Els que es consideren informats de què passa a la política són generalment partidaris de la independència i els que es consideren poc

'Vol que Catalunya esdevingui un Estat independent'

Independència encreuat amb interès per la política

Gràfic de Joe Brew | @joethebrew | www.vilaweb.cat. Dades del CEO: https://github.com/joebrew/vilaweb/tree/master/analyses/informacio_interes_indepe. Mida de mostra: 7.500 residents de Catalunya amb ciutadania espanyola, 2018-2019.

6

'Vol que Catalunya esdevingui un Estat independent'

Independència encreuat amb grau d'informació política

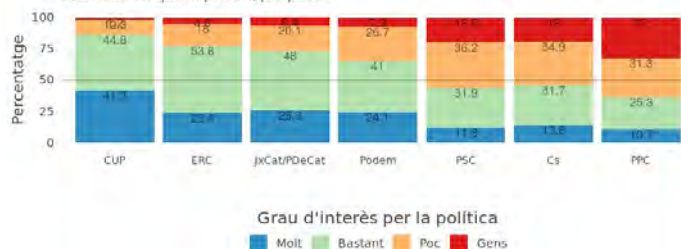

Gràfic de Joe Brew | @joethebrew | www.vilaweb.cat. Dades del CEO: https://github.com/joebrew/vilaweb/tree/master/analyses/informacio_interes_indepe. Mida de mostra: 7.500 residents de Catalunya amb ciutadania espanyola, 2018-2019.

7

Em podria dir si a vostè la política li interessa molt, bastant, poc o gens?

Grau d'interès per la política, per partit

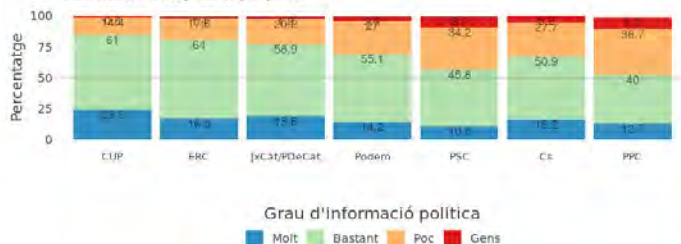

Gràfic de Joe Brew | @joethebrew | www.vilaweb.cat. Dades del CEO: https://github.com/joebrew/vilaweb/tree/master/analyses/informacio_interes_indepe. Mida de mostra: 7.500 residents de Catalunya amb ciutadania espanyola, 2018-2019.

8

Vostè es considera molt, bastant, poc o gens informat/ada del que passa en política?

Grau d'informació política, per partit

Gràfic de Joe Brew | @joethebrew | www.vilaweb.cat. Dades del CEO: https://github.com/joebrew/vilaweb/tree/master/analyses/informacio_interes_indepe. Mida de mostra: 7.500 residents de Catalunya amb ciutadania espanyola, 2018-2019.

9

L'interès per la política i la informació sobre la política també varia molt segons els partits

informat sobre la política s'hi oposen, generalment. La màxima oposició a la independència es troba entre el grup que es considera menys informat sobre la situació política.

Resultats per partit polític

L'interès per la política i la informació sobre la política també varia molt segons els partits. Al gràfic número 8 es mostra interès per la política en relació amb el partit preferit.

Aquells que donen suport als partits independentistes (i els autodeterministes que donen suport a Podem) es consideren en gran manera interessats en la política. En canvi, els partidaris dels partits unionistes s'hi consideren desinteressats. Gairebé dos terços dels votants del PP es consideren un poc o gens interessats en la política.

Al gràfic número 9 es mostra el nivell d'informació sobre política per partit polític:

La majoria de votants de tots els partits es consideren molt informats sobre la política, però els percentatges són més alts entre els votants independentistes que no entre els electors dels partits unionistes.

Conclusions

A Catalunya, la participació en la política –interès i informa-

ció– va associada als nivells de suport a la independència. El moviment independentista és molt diferent dels moviments populistes amb què és comparat sovint (Brexit, Trump, etc.), no únicament pel que fa a la participació política, sinó també per una gran quantitat de mesures. Mentre que el suport a populistes com Donald Trump, Boris Johnson o Marine Le Pen és generalment motivat per una insatisfacció i una desconexió amb la política, els catalans independentistes hi professen un gran interès.

L'oposició a l'autodeterminació i la independència prové, en bona part, dels catalans que diuen que no els interessa la situació política i no se'n consideren gaire ben informats. No sabem si es presta atenció a la política que dóna suport a la independència o si la cadena causal és a l'inrevés (és a dir, ser favorable a la independència fa que hom es pugui implicar en política). Tampoc no sabem fins a quin punt podem confiar en els valors autònoms (nivell d'interès, nivell d'informació). Sigui com sigui, els partidaris de mantenir la unió amb Espanya s'han de preocupar perquè la seva base continuï en gran part desinteressada i es consideri desinformada per tot allò que passa en política. **UU**

La venda de *llibres en català* l'any passat va assolir el nivell d'*abans de la crisi*

Montse Ayats, presidenta de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, i Joan Sala, president de la Setmana del Llibre en Català. MS

MONTSERRAT SERRA

L'Associació d'Editors en Llengua Catalana aporta dades optimistes de recuperació del sector

Amb motiu de l'obertura de la Setmana del Llibre en Català, la presidenta de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, Montse Ayats, organisme responsable de la fira, i el president de la Setmana, Joan Sala, han aportat dades optimistes sobre la recuperació del sector. Així mateix,

han fet balanç dels darrers anys de la Setmana, que s'ha convertit en l'activitat editorial i literària més important de l'any.

Les dades del sector del llibre en català corresponents al 2018 mostren un nou augment de la facturació, un any més: si el 2017 la facturació va ser de 235,76 milions d'euros,

el 2018 va arribar 237,7, és a dir, un augment de l'1%. És un creixement sostingut en el temps, però Ayats ha fet saber una dada encara més important: la xifra de venda de llibres en català ha assolit els nivells d'abans de la crisi. Això sobretot pel que fa a ficció per a adults, infantil i juvenil i no-ficció. Ha donat la xifra més cridanera: el 2008 es van facturar 40 milions d'euros i, en canvi, el 2018 se n'han facturat 50. En aquest cas, no tan sols s'ha assolit el

mateix nivell, sinó que s'ha superat considerablement.

Ayats també ha explicat que les vendes totals de llibres a Catalunya, en qualsevol llengua, han estat de 490,64 milions d'euros. Això vol dir que l'edició en català abasta el 48,4% de les vendes a Catalunya. Si n'aïllem el llibre de text (que té un comportament diferent, perquè funciona per prescripció i només pot ser comprat majoritàriament en català), l'edició en català de llibre de consum és d'un 26,5%, mig punt per sobre de l'any passat.

Tot i que la venda de llibres en català encara és molt lluny de la venda de llibres en espanyol, Ayats ha recordat una dada extreta del darrer estudi dels hàbits de lectura i compra de llibres (2017): quan es demana als entrevistats que llegeixen habitualment per què no han llegit el darrer llibre en català, un 22,5% diu que el títol no és editat en català o no l'han trobat en aquesta llengua.

Per això l'Associació d'Editors en Llengua Catalana insisteix en la necessitat que el sector continuï treballant per aconseguir una oferta més àmplia i diversa i, sobretot, per aconseguir de tenir una presència visible als punts de venda, als mitjans i en tots aquells espais que serveixin per a acostar l'oferta als lectors. I això implica, segons Ayats, fer bons lectors des de

Montse Ayats, i també Joan Sala, han estat molt crítics amb el govern de la Generalitat

Malgrat l'optimisme, Joan Sala no ha deixat d'advertir sobre un seguit d'obstacles que caldrà vèncer

la base, que vol dir les famílies i l'escola; i treballar amb les biblioteques escolars, a fi que disposin d'una oferta actualitzada i completa. Ara és més important que mai, perquè moltes escoles abandonen el llibre de text i treballen per projectes. En aquest context, una bona biblioteca escolar és més necessària que mai per a fer possible un bon aprenentatge.

Montse Ayats, i també Joan Sala, han estat molt crítics amb el govern de la Generalitat, que va acordar amb el sector un pla (el pla 2020) que no es compleix: després de dos anys de pròrroga pressupostària, s'han deixat d'invertir en el pla 6 milions d'euros (manquen 2 milions en Sistema d'Adquisició Bibliotecària i més línies de suport, i 3,7 milions per a biblioteques i més programes de foment de la lectura).

Sis anys que han capgirat la Setmana del Llibre en Català

Aquests darrers anys, la Setmana del Llibre en Català ha agafat tanta força i la resposta

del públic ha estat tan positiva, que aquesta fira del llibre, organitzada per l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, ha capgirat la dinàmica del sector. La prova és que totes les editorials avancen la data de publicació de les novetats a final d'agost, per poder presentar-les durant la Setmana o que siguin presents als estands.

Joan Sala, president de la Setmana, ha fet un balanç d'èxit de la gran fira del llibre en català, l'ha definida com l'esdeveniment literari més important de tot l'any i ha anunciat que després de quatre anys al capdavant, deixarà la presidència de la Setmana. El nom del nou president se sabrà el darrer dia de la fira.

Sala ha recordat que quan el seu equip va començar a dirigir la Setmana, es va proposar tres objectius: convertir-la en un esdeveniment cultural imprescindible i de prestigi; consolidar-la millorant-ne la difusió i atraient públic; i incentivar la compra de llibres. Aquells objectius s'han assolit a bastament. Entre els aspectes que ha des-

tacat hi ha la importància de l'acord amb l'Institut Ramon Llull per convidar editors i agents literaris internacionals i establir la compra-venta de drets, avui consolidada i imprescindible per a un esdeveniment que és un saló del llibre.

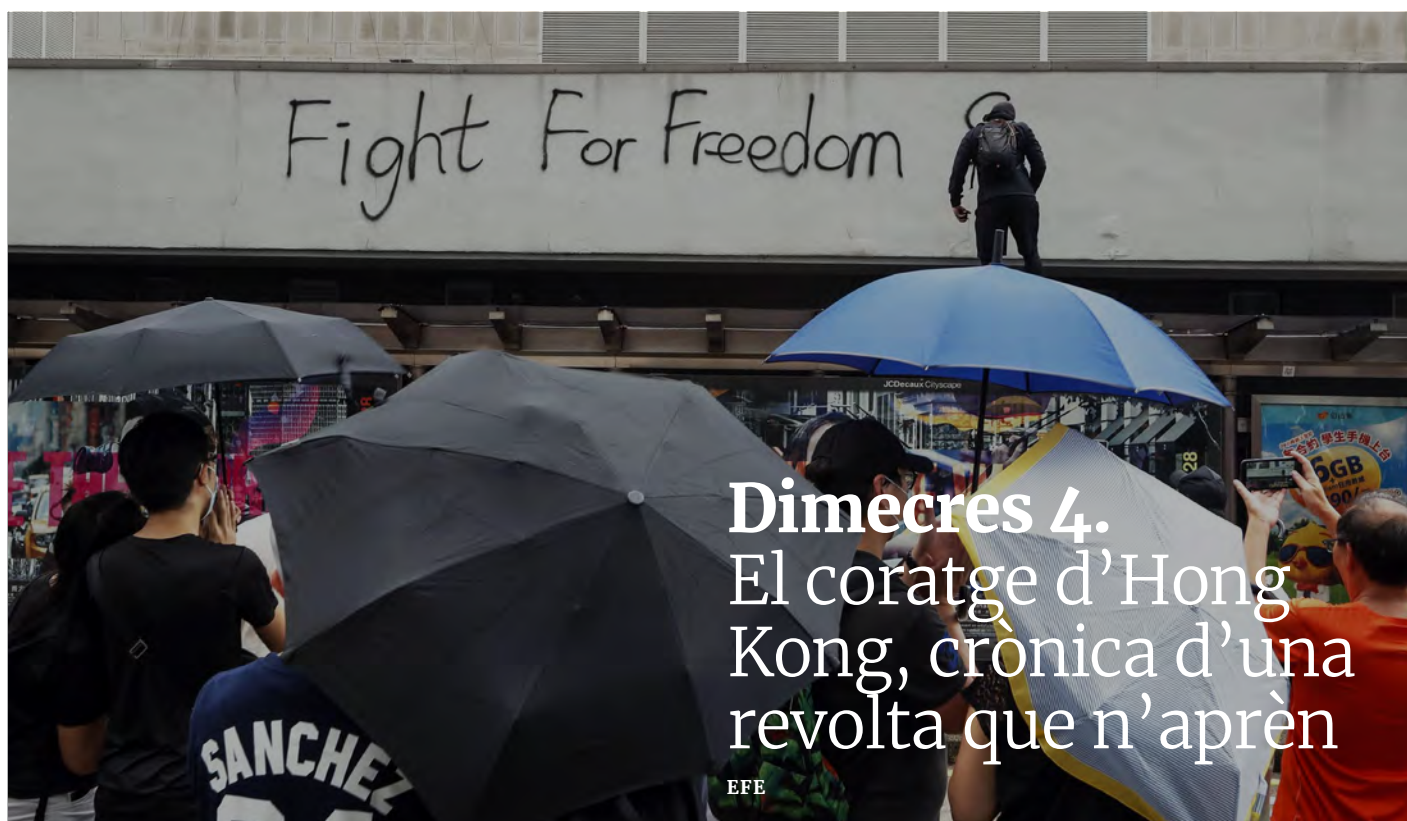
També ha recordat que aquests darrers anys s'ha duplicat la presència d'expositors, la facturació i el nombre de visitants. L'any passat van passar per la fira més de mig milió de persones durant els deu dies que va durar. Ha destacat el vincle establert amb els artistes del país i els convenis que s'ha signat amb l'Escola Massana o amb l'Escola Elisava. Així mateix, ha donat valor a la implicació de les llibreries de tot el país mitjançant els aparadors dedicats a la Setmana i ha destacat la feina de la premsa, que els dies de la Setmana se centra en les activitats i esdeveniments que s'hi organitzen.

Malgrat l'optimisme, Joan Sala no ha deixat d'advertir sobre un seguit d'obstacles que caldrà vèncer. D'entra-

da, ha tornat a referir-se a l'incompliment del govern amb el pla 2020 de foment del sector editorial. També s'ha exclamat de la dificultat d'entesa amb els responsables del districte de Ciutat Vella, però no amb l'Institut de Cultura de Barcelona (Icub). El districte és inflexible en normatives com ara l'obligació de deixar un espai de cinc metres entre les muralles i l'activitat. Si això s'aplica, l'any vinent es podria perdre un 20% de l'espai, fet que faria inviable el manteniment de la fira a l'avinguda de la Catedral. Tanmateix, el comitè organitzador de la Setmana no s'ha proposat de canviar d'emplaçament, perquè el troba òptim. Finalment, Sala també s'ha referit a la preocupació dels editors per la proliferació de denúncies contra llibres, com ara la que ha rebut l'editorial Comanegra del sindicat de policies de les Balears, arran d'un llibre satíric. Sala ha dit que accions tan arbitràries com aquestes fan perillar la llibertat d'expressió i de publicació. ■

7DIES

{ La selecció de la setmana { 2-6 setembre

Dimecres 4.
El coratge d'Hong Kong, crònica d'una revolta que n'apren

EFE

Divendres 6.

Najat El Hachmi: 'No vull que els drets de les dones vinguin donats per la vida de Mahoma'

ALBERT SALAMÉ

Divendres 6.

Marcel Mauri: 'A nosaltres ningú no ens ha parlat d'avançar les eleccions'

ALBERT SALAMÉ

MARCEL MAURI

‘A nosaltres ningú no ens ha parlat d’avançar les eleccions’

Entrevista al vice-president d'Òmnium Cultural · Diu que el cost que ha tingut fins ara la repressió per a l'entitat és de quatre milions d'euros

ALBERT SALAMÉ

JOSEP CASULLERAS NUALART

Marcel Mauri, vice-president d'Òmnium Cultural, no perd la fe. Reconeix que encara som lluny del punt en què els partits independentistes es posin d'acord, juntament amb les entitats, per donar una resposta conjunta a la sentència del Tribunal Suprem espanyol contra els presoners polítics. Les reunions, com la recent de Ginebra, s'han intensificat, diu Mauri, i això ja és positiu. Però la sentència cada vegada és més a prop, i l'horitzó comú no és pas clar. Abans vindrà la Diada, que per a Mauri 'ha de ser la primera gran mobilització que ha de demostrar que els ciutadans continuen al carrer, que hi serem quan hi hagi la sentència'.

—Va anar bé la reunió de Ginebra?

—Va anar bé, tot i que la filtració prèvia és negativa, perquè esquerda la confiança mútua. En unes circumstàncies de repressió, que hàgim d'anar a Ginebra a fer una reunió perquè els líders que no són a la presó es puguin reunir és una circumstància que explica la repressió. Per tant, que es fes la reunió ja és positiu, i se n'han fetes unes quantes, aquestes darreres setmanes i mesos. Tindrem una sentència d'aquí a molt poc i si més no hauríem de ser capaços d'haver pogut explicar-nos tots plegats i d'explicar als ciutadans en un quin punt som i quina és la mirada que compartim.

—La filtració va enrarir l'ambient?

—Les filtracions, o que hi hagi turbulències i declaracions bescanviades... I si primer compartim els punts de vista i des d'aquí mirem si podem construir? Si ens llancem coses tan importants i sensibles pel cap, segur que no podrem construir res, perquè s'acabarà reduint tot a una batalla entre partits; uns partits que són objecte de la repressió, i no és just tampoc per a ells. Són temps que demanen discreció. Nosaltres som molt curiosos amb això, no filtrem mai res perquè entenem que això trenca el principi de confiança. Ens estimem més

Tots n'estem cansats, d'aquestes situacions, sí, i per això apel·lem a la responsabilitat per superar aquesta època

Després de la sentència caldrà que les institucions siguin tan fortes com sigui possible

fixar-nos en allò que és bo, que és la major freqüència i intensitat d'aquestes trobades i una confiança que es va teixint. Això és positiu, i nosaltres no ens aixecarem de cap taula fins que no aconseguim aquests acords.

—N'esteu cansats, d'aquestes tibatons?

—Estem cansats de la repressió, que és responsable de moltes de les coses que passen; explica que els principals líders del moviment independentista d'aquest país no es puguin reunir en una sala perquè uns són a la presó i uns altres a l'exili. És l'origen de moltes de les divisions que ens hem trobat i de tot això que ha passat aquests dies i mesos. Tots n'estem cansats, d'aquestes situacions, sí, i per això apel·lem a la responsabilitat per superar aquesta època. Que cadascú posi les seves estratègies sobre la taula i a partir d'aquí compartir els punts en comú. Pensem que n'hi ha molts.

—Quins hi heu trobat?

—La voluntat mateixa de reunir-se, la percepció que davant l'estat cal una resposta unitària... Això indica que els partits creuen que contra la repressió de l'estat cal el màxim consens i unitat estratègica i treballar plegats. I sobre això, sobre la consciència que hi haurà una sentència que significarà un canvi d'etapa, caldrà construir. Mentre anem fent proclames sobre la unitat i ens les llancem pel cap, és un temps que perdem per a treballar-la.

—Quan posen les estratègies damunt la taula hi ha divergències.

—Això és evident. Hi ha una polifonia que no és entre un partit i un altre, sinó que dins les organitzacions veiem que hi ha també formes diferents d'interpretar-ho. Afrontem-ho, posem-nos-hi de cara i no perdem més temps. És evident que hi ha diverses mirades sobre què ha passat i sobre com hem d'avançar. Estem convençuts que tots els partits perseguen aquest objectiu. No ens podem malfiar de ningú però alhora tothom ha de ser responsable d'explicar la seva

proposta i trobar-ne una que agrupi el màxim consens.

—Hi sou a prop?

—No som al punt de poder explicar acords perquè no hi són. Quan hi siguin els podrem explicar. Òmnium farà tant com calgui perquè sigui possible, i no entendriem que no ho fes tothom, això. I si arriba un moment que això no és possible, si ens toca explicar i dir públicament que hi ha gent que ha decidit de treballar no pas oblidant els objectius però sí amb unes altres maneres d'arribar-hi, també caldrà explicar-ho.

—Això ha passat?

—No som en aquest punt. Pensem que hi ha molt marge per a arribar a aquest consens.

—Unes eleccions avançades serien una bona resposta a la sentència?

—A nosaltres ningú no ens ha posat aquesta proposta damunt la taula.

—Però hi ha hagut declaracions de dirigents d'ERC que defensen aquesta via.

—Qualsevol proposta de partits que es posi sobre la taula i que sigui compartida per totes les organitzacions ens semblarà bona, aquella que reuneixi els requisits i elements que la facin forta. És important que després de la sentència hi hagi una àmplia resposta que interpel·li les institucions del nostre país. Que hi hagi una resposta institucional, dels partits i de la societat civil; com va passar l'1-O, que tothom sabia quin paper havia de fer. Amb la sentència haurà de passar això mateix. Convindrà fer unes eleccions, un govern de concentració o deixar les institucions tal com estan? Una cosa és segura: després de la sentència caldrà que les institucions siguin tan fortes com sigui possible. I la proposta bona serà la que aplegui els diversos partits. Demanem que no es llancin les propostes pel cap públicament, que les posin damunt la taula i que hi treballin.

—Així doncs, la proposta d'un eleccions avançades ningú no us l'ha feta

a les reunions que heu tingut amb els partits?

—A nosaltres ningú no ens l'ha posada damunt la taula.

—Tampoc en aquesta darrera reunió de Ginebra?

—Ningú no ens l'ha posada damunt la taula com una resposta a la sentència.

—La reunió va servir per a parlar del Tsunami Democràtic?

—No.

—Òmnium està implicat en aquest projecte d'alguna manera?

—En sabem tant com en sap la immensa majoria de la gent: això que comencem a veure. Si és una proposta que enforteix una resposta col·lectiva, basada en la lluita no violenta, hi serem. Davant de la sentència caldrà una resposta col·lectiva, tan unitària com sigui possible. I que ningú no dubti que Òmnium sortirà al carrer. Aquesta proposta del Tsunami Democràtic va en aquesta mateixa línia. Fem costat a aquestes accions que amb la lluita no violenta i la desobediència civil volen defensar els drets que l'estat espanyol liquida.

—Les mobilitzacions que hi hagi d'haver s'articularen entorn del Tsunami Democràtic? O Òmnium farà unes altres coses en aquesta línia?

—Si ningú pensa que una entitat com Òmnium, que ha estat víctima de repressió d'ençà del dia que fou creada, no fa mesos que va preparant la resposta de la societat civil és que no ens coneix. És evident que serem al carrer i allà on faci falta de manera constant. I comença una fase que durarà molt de temps, i vol dir que ens hem de preparar, hem de prendre consciència d'una resposta a l'agressió més greu que l'estat haurà fet als ciutadans de Catalunya aquests últims quaranta anys.

—Estem preparats com a societat per a una desobediència civil multitudinària, vistes les conseqüències de la repressió?

—En aquest país durant, aquests darrers

ALBERT SALAMÉ

dos anys cada dia hi ha hagut manifestacions en algun lloc o altre, no pas per a plorar els presos, sinó per a reivindicar-los. Cadascú haurà de veure quin és el seu rol; que les institucions fan el paper que els toca, que la societat civil fa el paper que li toca... Hem fet més de 800 actes arreu del país d'ençà que va començar el judici, i la gent no ha fallat mai. Estem convençuts que la gent hi serà. Però és lògic que la gent vulgui que cal que tinguem un horitzó compartit. Per això diem que la resposta a la sentència no poden ser només les mobilitzacions ciutadanes.

—Ara no teniu la confiança que tothom faci allò que li pertoca?

—Estic convençut que hi ha una part important dels ciutadans que no volen això que veiem, les discussions i debats que tenen els partits. Però hi treballem, i no ens aixecarem de la taula fins que ho aconseguim, i estem convençuts que tothom actuarà amb aquest esperit.

—Quan dieu que ho tornarem a fer, què voleu dir? Què tornarem a fer?

—Torno a allò que deia Jordi Cuixart al Tribunal Suprem: quan es vol condemnar el dret de manifestar-nos, el dret d'opinar, d'expressar-nos, de votar, diem que ho tornarem a fer. Tots els drets que siguin condemnats hauran de tornar a ser exercits. És la nostra obligació com a ciutadans. Depèn de qui digui 'ho tornarem a fer' pot prendre una dimensió o una altra, i la societat civil vol dir que en la defensa dels drets fonamentals, com el dret d'autodeterminació, només faltaria, ho tornarem a fer. Els drets es defensen exercint-los.

—Ara hi ha més por que si ho tornem a fer ens tornin a detenir, a empresonar, a multar, a embargar...

—Que l'estat fica la gent a la presó, o actua amb violència? Ja hem vist l'actitud de la gent que n'és víctima, que diu que continuem aquí i anem endavant. Mai més la repressió podrà ser un límit. L'1-O la gent entenia que hi havia una dicotomia entre acatar una norma injusta que per a fer-se complir anava acompanyada de violència, i defensar un dret fonamental. I més de dos milions

de persones van decidir d'exercir aquest dret fonamental.

—Com veieu la dicotomia entre confrontació i diàleg dins l'independentisme?

—Quan peguen la gent, quan els tanquen a la presó, els forcen a l'exili, això no és confrontació? I que, a més, tinguin la barra de voler-se quedar la bandera del diàleg és inadmissible. Els hem de desemmascarar, hem de denunciar a tot arreu que el govern de Pedro Sánchez es dedica només a fer màrqueting polític amb termes com el diàleg i intentant fer creure que hi ha no sé quines fractures a Catalunya. El govern espanyol podia haver fet cas d'allò que deien les Nacions Unides i alliberar els presos, o d'allò que deia Vox. Doncs va triar Vox.

—I l'independentisme ha de facilitar la investidura de Pedro Sánchez?

—Creiem que Sánchez actua com actua perquè ni vol diàleg ni els vots de l'independentisme, quan fa això que fa amb l'advocacia de l'estat, o amb l'Open Arms, quan té ministres com Borrell, portaveus com Celáa, que deia que l'1-O era fake news... Nosaltres no direm quin paper han de fer els partits independentistes, no els direm què han de fer, perquè ells han de fer la seva feina, però els demanem coherència, i que si pot ser la decisió que prenguin sigui acordada.

—Òmnium ha volgut trencar mai aquesta distància amb els partits i ser un actor polític més?

—No. Cadascú fa la seva feina, i a Òmnium tots som activistes i dediquem el temps lliure a ajudar a construir un país que sigui més just. Evidentment que fem política, perquè una entitat fundada enmig del franquisme per a defensar l'educació en català i per a posar la cultura al centre de tot, és clar que fa política. El nostre paper no és el de fer política de partits. Nosaltres som de tots i intentem representar un espai de trobada de tot l'independentisme i del sobiranisme. Tot el respecte per als partits, però els exigim la màxima responsabilitat entenent que ells també són víctimes de la repressió.

I que la repressió pot condicionar de vegades les decisions.

—Què li dieu, a la gent, perquè participi en aquesta Diada?

—És la primera gran mobilització que ha de demostrar que la gent continua al carrer, que hi serem quan hi hagi la sentència i que els objectius polítics que persegueix la majoria social i política del nostre país continuen vigents. A l'hora de defensar els drets hi ha d'haver una gamma d'accions en què molta gent se senti representada. I la manifestació ens permet que molta gent, grans, joves i petits, es puguin trobar. Serveix per a tenir la consciència col·lectiva que hi som i que ens tenim. És important per allò que vindrà, perquè la sentència serà un cop dur i quan surtin els anys de presó farà mal. Per això cal anar a la manifestació amb una alta dosi d'autoestima col·lectiva, perquè no hi ha cap moviment polític a Europa que tingui aquesta capacitat de resposta continuada i sostinguda tant de temps. I ho veurem després de la sentència, quan vindrà una època en què ens tocarà sortir al carrer.

—Com gestioneu a Òmnium un creixement tan gran en tan poc temps? A què destineu tots aquests recursos?

—La repressió és molt dura. Perquè intenta liquidar entitats com la nostra. Hem estat objecte d'embargaments perquè ens vam negar a pagar multes que consideràvem injustes. Van ser mig milió d'euros. Però la repressió implica molt més, i fer-hi front ha costat un 30% del nostre pressupost, és a dir, uns 4 milions d'euros. Això implica des de la protecció a les víctimes de la repressió, a les aportacions econòmiques quan l'estat imposa fiances o ens embarga, i les campanyes que fem perquè tenim gent a la presó. Els viatges a Madrid, la defensa jurídica aquí i a Europa i tenir un advocat de primera divisió com Ben Emmerson val molts diners... I nosaltres no rebem ni un euro públic. Això vol dir que hem de recaptar diners per a poder continuar l'acció política que duem a terme. I això ho fem amb les quotes dels socis i també amb la venda de productes. ■

El govern espanyol podia haver fet cas d'allò que deien les Nacions Unides i alliberar els presos, o d'allò que deia Vox. Doncs va triar Vox

Cal anar a la manifestació amb una alta dosi d'autoestima col·lectiva, perquè no hi ha cap moviment polític a Europa que tingui aquesta capacitat de resposta continuada

NAJAT EL HACHMI

‘No vull que els drets de les dones vinguin donats per la vida de Mahoma’

Entrevista a l'escriptora, que acaba de publicar el primer assaig: *‘Sempre han parlat per nosaltres’*

ALBERT SALAMÉ

ANNA ZAERA

‘**N**o em vingueu a dir que la meva enemiga és la meva veïna rossa, quan em va costar Déu i ajuda encarar-me al pare i a l'imam.’ Aquesta és una de les frases del llibre *Sempre han parlat per nosaltres* (Edicions 62), el primer assaig de Najat El Hachmi (Nador, 1979), que, en aquest cas deixa la novel·la de banda, per expressar-se –diu– de manera directa i contundent. Amb una certa ràbia, alera del perill d'establir un cercle de tolerància sobre els mandats musulmans i de la discriminació de la dona, començant pel vel i continuant per la manca de llibertats sexuals. En un moment en què el corrent de pensament majoritari parla d'interseccionalitat i de recuperar les arrels feministes dels texts sagrats islàmics, l'autora de *L'últim patriarca* torna a posar la seva història de vida al centre per treure'n l'aigua clara. Després de la seva lluita d'anys per emancipar-se de la tradició familiar, diu que s'ha sentit decebuda per aquesta fragmentació recent del feminisme i en aquest llibre insisteix que s'ha d'aprofitar l'herència de l'anomenat feminisme occidental.

—Em sembla que esteu molt empipada amb els qui parlen de feminisme islàmic. Al llibre dieu que el feminisme islàmic no és feminisme, és islamisme emblanquit. És un llibre que neix de la indignació?

—Jo crec que la ràbia, per si sola, no és gens útil. Sempre he canalitzat el malestar mitjançant l'escriptura. De fet, molts d'aquests temes ja els he explicats a les novel·les. Aquests darrers dos o tres anys, el panorama ha canviat. I crec que havia de ser més contundent i més clara. Perquè els mecanismes que ens fan anar enrere són molt i molt poderosos. L'únic recurs que tinc és l'escriptura. Per mi és un deure escriure això.

—Què creieu que ha passat aquests darrers anys?

—Alguns sectors polítics neguen una realitat que jo he viscut i han viscut

Convertim la religió en un element de significació política i això em preocupa i ens hauria de preocupar a tots

Tu no canvies el significat d'una cosa només a títol individual. El significat de les coses és col·lectiu

milers de dones a tot el món, Aquí l'han viscuda milers de filles de la immigració musulmana. Aquest llibre és una recapitulació, un 'tornar a situar d'on venim'. Després hi ha coses que també he anat comprenent gràcies a l'escriptura, algunes que no veia o no n'era prou conscient. O no contextualitzava. Ha arribat un punt que he pogut fer una composició de lloc.

—Quin és el perill principal?

—Convertim la religió en un element de significació política i això em preocupa i ens hauria de preocupar a tots. Si fem això, anirem cap a una deriva teocràtica ni que sigui només per als musulmans. Perquè, evidentment, hi ha persones que aquest debat no els afecta en res. No els afecta que hi hagi aquesta ingerència del fet religiós en la política, però ni que sigui per als musulmans és molt perillós. Perquè si la immigració ens ha permès res és fugir d'uns règims que des dels més laics fins als més rigorosos tenen un element conflictiu per a les llibertats individuals de les persones: que són règims teocràtics. Les seves lleis es basen en qüestions religioses. Tens un país molt obert com el Marroc que, en canvi, té lleis absolutament discriminatòries per a les dones que es dedueixen dels textos religiosos, i països en els quals són molt més salvatges.

—També als països que no són musulmans?

—També. No podem establir una societat paral·lela en què l'islam tingui un pes important. I això és una cosa que ha anat passant i que, curiosament, no és una demanda sorgida dels musulmans. En conec molts que mai de la vida no els ha passat pel cap de crear una associació de musulmans. La qüestió bàsica per la qual s'organitzen és pels oratoris o per alguna festivitat però no els ha passat pel cap, per exemple, de representar-se políticament com a musulmans i d'interpel·lar els musulmans políticament i demanar el vot dels musulmans. Això no és una necessitat de la població musulmana, sinó una necessitat que crea la política

perquè des del principi, des de fa molts anys, ens instaven a organitzar-nos perquè es volia que hi hagués interlocutors de la comunitat.

—Dieu que no hi ha una sola comunitat.

—La comunitat en si no existeix perquè hi ha moltes comunitats, moltes petites comunitats que ens diferenciem per molts elements. Aquí, per exemple ningú no parla de la qüestió de la llengua; ser amazic o no ser amazic és un fet rellevant que sembla que quedi en un segon pla quan hi entra l'element religiós. I hi ha persones que es proclamen representants d'aquesta comunitat sense que ningú els hagi votats. Jo no he votat cap representant de la comunitat musulmana ni de la comunitat marroquina. Jo crec que no s'ha de fer aquesta distinció.

—Per què creieu que hi ha aquest interès a representar políticament el col·lectiu musulmà?

—Hi ha interès a anar a buscar el vot musulmà. A Catalunya es compten mig milió de musulmans. Però jo pregunto: com ho compteu? Perquè en aquest mig milió jo també seria musulmana. Fem entendre a les generacions més joves que tenen el dret de representar-se políticament com a musulmans. O que les seves demandes religioses poden estar per sobre de segons quines lleis generals. Aquest és el punt que per mi és més perillós. Aquests darrers dos anys aquest tema ha estat molt sobre la taula amb taules rodones en què he intervingut i, és clar, veig que no hi ha una consciència de separació entre el fet religiós i el fet polític.

—Per què creieu que no n'hi ha?

—Perquè ningú no els ho ha ensenyat. Ens pensem que com que aquí ja és fet es transmetrà automàticament. Tens nois joves que han nascut o crescut aquí i que es van fent la idea que la seva religió ha de ser respectada fins i tot en aquells aspectes en què no és respectable.

—Els mitjans de comunicació també difonen aquest missatge de respecte

*Últimament sembla
que ens insten a
buscar cadascuna un
feminisme*

ALBERT SALAMÉ

i de no ingerència en les creences o tradicions religioses de cada cultura. Expliqueu al llibre que molts periodistes tenen por de jutjar.

—Hi ha una idea malentesa de diversitat i d'inclusió. Hi incloem coses que són una discriminació flagrant dels drets de les dones. I ho fem d'acord amb la llibertat d'elecció. Com si l'única cosa que ha de definir la nostra posició és si la persona ho ha triat lliurement o no. Evidentment, si estic obligada a portar mocador o qualsevol altra peça de roba com el nicab, que va destinada a tapar el cos de la dona, no sortiré a dir que m'hi obliguen. Això és evidentment un ordre patriarcal.

—Moltes dones musulmanes argumenten que el mocador és un símbol de la seva identitat i una manera de fer front a l'homogeneïtzació cultural occidental.

—Sí, ara hi ha noies que diuen: és que jo hi dono un altre significat. Perquè per mi significa identitat. Però no. Tu no

canvies el significat d'una cosa només a títol individual. El significat de les coses és col·lectiu i si no fos que hi ha tots els fonamentalistes obsessionats a tapar-nos, et diria: ah molt bé, tries lliurement. Si no fos que al barri hi ha una pressió brutal sobre les noies, jo et diria: ah, molt bé.

—'Acates la llei del pare o no ets dels nostres', diu al llibre. No és una elecció si no pots decidir no fer-ho sense rebre'n les conseqüències.

—No es pot negar el malestar que hem viscut tantes, pel qual hem pagat un preu caríssim. A part d'estar enfadada, estic molt decebuda, perquè durant molts anys jo em pensava que érem a la mateixa nau que altres dones religioses. Jo continuo defensant que la gent no sigui estigmatitzada per la manera com va vestida, però m'he trobat sola. Perquè quan he defensat coses tan bàsiques com la llibertat sexual, la seva resposta ha estat molt tèbia o fins i tot m'han acusat de perseguir-les. Al capdavall,

és com un bany de realitat. I dius: tot aquest patiment meu, tu ni tan sols el consideres. Perquè la llibertat sexual, per a una dona que és creient, és secundària, ho considera una frivolitat. I jo crec que és un dels pilars fonamentals de la lluita feminista. Si una cosa hem fet és precisament aprendre de tota la història del moviment feminista i de la manera com s'ha desenvolupat als diferents països.

—Ara es parla d'interseccionalitat.

—Sí, últimament sembla que ens insten a buscar cadascuna un feminisme. Que per a cada dona hi ha un feminisme i que si tu no pertanys a un col·lectiu no pots opinar sobre la discriminació que rep una altra dona. La discriminació és discriminació i és molt evident. Tu saps quan t'assetgen o quan et violen. No es pot posar en dubte. He aprofitat tot el llegat de l'anomenat 'feminisme blanc occidental', que és una denominació molt recent (la primera vegada que la vaig sentir vaig quedar parada). He aprofitat tot allò que he trobat de fe-

minismes, m'és igual des d'on vingúes. M'importava què em deia i les eines que em donava. Crec que s'ha d'aprofitar el llegat del feminisme occidental, se n'ha d'aprendre. Perquè si no, què? Hem de començar de zero? Inventar-nos una altra cosa? Hem de desprendre els nostres drets dels textos religiosos de l'any 600 per veure què feia Mahoma? Som a l'any 2019, jo no vull que els drets vinguin donats per la vida de Mahoma. M'és igual què feia Mahoma!

—Dieu al llibre que els islamistes s'han adaptat al medi i ara articulen els seus missatges opressors en clau de modernitat, de drets humans, de justícia universal, fins i tot de feminisme. I quin creieu què és l'origen d'aquest discurs que es va imposant ara?

—Quan jo era adolescent no vaig tenir a l'abast aquests corrents de pensament. Però ara s'hi pot accedir gràcies a les xarxes socials, o bé en entitats i organitzacions que volen capitalitzar el vot musulmà. Per què hi ha molt de poder, aquí! Des dels països d'origen també s'exerceix una influència per mirar de tenir controlats els descendents de la immigració. No es poden permetre que ens oblidem del país d'origen perquè això, entre altres coses, implica unes pèrdues econòmiques força importants. Fins i tot ho promouen alguns sectors acadèmics. Comença a haver-hi pensadores a Espanya que et diuen que l'islam és una essència immutable que no s'ha de tocar perquè occident vol colonitzar-te.

—El colonialisme. Al llibre argumenteu que l'islam també colonitza.

—El fonamentalisme islamista, el que té més poder ara mateix en totes les branques, ens colonitza. Ens colonitza al Marroc i ens colonitza aquí. En el moment que va aparèixer tot això no n'èrem ni conscients. Perquè si et ve un senyor que és expert en religió i et diu que la teva manera de practicar és incorrecta i per ser un veritable musulmà has de seguir unes regles molt més rigoroses que les de la teva família, això és una colonització. I

ALBERT SALAMÉ

és una colonització que ve del golf Pèrsic. El capital saudita, l'hi posen a cabassos al Marroc i van eliminant formes locals d'entendre l'islam. Per exemple, al Rif, tenien una manera d'entendre l'islam que es va perdent.

—Quines estratègies fan servir per tenir aquesta influència?

—Abans ens arribaven per la parabòlica i ara ens arriben per Instagram. A mi m'envien publicitat de dones amb mocador amb tot això de la *modest fashion*, la moda modesta, amb la cara esborrada. Per què, és clar, la cara d'una dona no pot ser pública. Les revistes de moda han entrat a representar també aquest fenomen.

—Sembla una barreja de capitalisme i identitat, oi?

—Sí. Hi ha una imatge que jo crec que és la imatge que representa exactament tot això. Quan Trump va prohibir l'entrada

de musulmans, hi havia una imatge que corria per les xarxes: una dona amb un mocador que era la bandera americana. I jo vaig pensar: no pot haver-hi més imperialisme que aquesta imatge! Perquè és el capitalisme cru i pelat i el fonamentalisme islamista. Però fixeu-vos que amb l'Aràbia Saudita no hi ha la prohibició que entrin els seus ciutadans als Estats Units. Això que vivim són dos patriarcats junts.

—Després de la vostra lluita per emancipar-vos de la tradició familiar, ara dieu que us trobeu sola una altra vegada, deixada de banda per les companyes feministes.

—És una mica decebedor. Vaig anar a la reunió de veïns que es va fer al meu carrer, on hi havia l'Anglada recollint signatures en contra, per defensar l'oratori. I després al mateix oratori hi va a predicar un senyor que té una obsessió malaltissa amb les dones i que no feia

res més que parlar del perill que representàvem les filles de la immigració. Personalment, he tingut moments molt durs, perquè fins i tot he perdut amistats, gent que em semblava que anàvem totes a una. Quan vaig escriure que no em semblava bé que la primera ministra de Nova Zelanda anés amb mocador em van començar a dir que atacava la dona musulmana! Mai de la vida, i mira que conec moltes dones que porten mocador, mai no he dit a una dona adulta què ha de fer amb el seu cos. Però la decepció prové d'aquesta sensació que no anem al mateix vaixell. Perquè jo defensaré fins on calgui les llibertats individuals però hi ha gent que no defensa la meua. No veuen aquest preu tan alt que hem pagat. El fet important és que ara hi ha noies joventes en situacions terribles, vivint coses que nosaltres vam viure fa trenta anys i que no tenen manera de defensar-se'n, perquè les silenciem a tot arreu. I una altra cosa que comença a passar, des que els meus missatges són més clars, és que van sortint aquestes noies.

—I què diuen?

—És curiós perquè, a les xerrades, elles sempre es queden al final i mig amagades. A mi em va caure com una galleda d'aigua freda, un dia que vaig fer una xerrada a la biblioteca d'un poble, que al final vinguessin dues noies de setze o disset anys per dir-me: 'No em puc creure que una persona de la teua edat pensi com nosaltres.' Vaig pensar: 'No hem avançat.' Però és que no hem fet res per avançar. Hem donat per entès que les coses passarien totes soles. I les coses no passen totes soles. Jo crec que serà un camí molt llarg. Em conformaria que alguns sectors que no hi són implicats no fossin còmplices del masclisme que hem hagut de suportar. Que una nena nascuda en una família immigrant pugui tenir una infantesa igual que les seves companyes.

—Que pugui triar?

—Però tornem al mateix lloc. Elegir masclisme no és cap solució. Jo m'ho he qüestionat durant molt de temps. Però el masclisme és masclisme, inde-

pendentment que sigui triat lliurement o no. Hi ha coses molt bàsiques que es podrien fer que crec que farien més bé que mal.

—Quines?

—Doncs a l'escola primària no hi hauria d'haver ni una sola nena amb mocador. A la secundària, ja podem començar-ho a debatre, cosa que també ens ha faltat: un debat obert, sense polaritzacions i que de seguida se'ns acusi de ser racistes, *native informants* i no sé quantes coses. A mi se'm trenca el cor de veure nenes de tres anys amb mocador.

—Doneu les gràcies a una professora que us va prohibir de portar mocador.

—Jo vaig anar a una escola de barri on hi havia moltes mestres que venien d'una lluita molt important. De bon començament, una de les seves prioritats, en el cas de les famílies marroquines, era garantir els drets de les nenes. I van batallar i van lluitar per cada bocí de llibertat i d'igualtat: les excursions, la piscina, la participació en activitats... Vaig tenir una conversa amb ella no fa gaire i em va dir: fem allò que fem, si no ho feu vosaltres, no podrem canviar res. Continua veient moltes noies que expliquen aquesta experiència.

—Ja teniu una trajectòria com a escriptora i com a persona pública que reivindica els drets de les dones que han nascut en famílies musulmanes. Com ho ha viscut la vostra família durant aquests anys? Ara n'esteu separada o creieu que el vostre activisme ha produït canvis també en el nucli familiar?

—En un primer moment hi va haver una separació molt traumàtica, i després, amb alguns membres de la meua família es van refer. Però som una família molt gran.

—I les dones de la vostra família, què en pensen de la vostra actitud?

—No ho sé. Jo batallo molt. Em discuteixo molt amb elles i continuo fent proselitisme feminista. Perquè de vegades, fins i tot vivint la injustícia, costa

ALBERT SALAMÉ

molt de prendre consciència. I a prendre consciència s'hi triga molt de temps. Perquè necessites educació i tota una cultura feminista que no sempre tens a l'abast. De vegades, és insistir en coses del dia a dia.

—Alguna cosa que detecteu que s'ha d'activar?

—Una de les meves batalles fonamentals la tinc quan les dones són molt dures i molt crítiques amb les altres dones, amb el comportament de les altres dones. Són intransigents i veuen que totes les culpes són d'elles. I jo sempre pregunto: i ell què? Ell no és responsable de res?

—També és un principi del feminisme no culpar altres dones.

—En el cas de disputes matrimonials, sempre la primera sospitosa és ella. O quan es parla d'aguantar. Les dones t'aconsellen que aguantis, que resisteixis en una situació que potser no t'agrada. És una feina de formigueta. Per això crec que l'educació és fonamental. I molts d'aquests temes resten fora de l'educació perquè són conflictius, perquè no tenim un paraigua general que ens digui això s'ha de tractar d'aquesta manera o d'aquesta altra. Una vegada un noi d'origen marroquí en un col·loqui va dir: 'Tot això que expliques del masclisme jo no ho veig tant.' I no vaig haver ni de contestar perquè va sortir una noia, companya seva, i va començar a dir: 'Mira, tu pots sortir i jo no, jo he de preservar la virginitat i tu no, etc.' També hi ha noies que són molt valentes i molt lluitadores i crec que hi ha moltes oportunitats i podem canviar coses. Jo no em conformo.

—Us ajuda el fet de trobar referents internacionals com ara Mona Eltahawy, amb qui fa poc que vau compartir diàleg a Barcelona. Aquestes aliances internacionals fan forta la vostra lluita, oi?

—Sí, sí. I jo agafo tota la bibliografia que trobo. Per exemple Leila Slimani, que té un llibre fantàstic que es diu *Sexo y mentiras*, sobre la sexualitat de la dona marroquina. També tens dones d'aquí. Jo

crec que és un moviment imparable i no podem deixar que ens tornin a enredar i que ens venguin com a coses fantàstiques coses que sabem per experiència que no ho són.

—L'escriptor francès Michel Houellebecq parlava d'aquesta societat distòpica on la gent es convertiria a l'islam per cercar una identitat, una forma d'espiritualitat. Què en penseu, de les dones que es converteixen a l'islam?

—Triar l'islam aquí és un exotisme gairebé, però tenint en compte que en la majoria de llocs no pots triar islam sí o islam no, perquè és un sistema masclista, és greu. Hi ha moltes opcions per a trobar l'espiritualitat, no creieu? Jo crec que el fonamentalisme també ha anat molt a intentar captar aquest vessant espiritual. Perquè això dóna molta força i molta legitimitat. Per la xarxa corren molts vídeos de dones que s'han convertit. Amb tots els respectes, eh?, perquè n'hi ha que jo les conec i me les estimo, i no els vull cap mal ni de bon tros. Però no sé si han pensat en aquesta paradoxa.

—En els vostres llibres heu parlat unes quantes vegades de la llibertat sexual o dels cossos. També en vau parlar amb Mona Eltahawy.

—Sobre això també hem d'educar, perquè moltes noies i molts nois continuen pensant que la dona que vol viure la seva llibertat sexual és una puta. S'ha d'exposar que encara que neixis en una família musulmana tens el dret de fer allò que et doni la gana amb el teu cos. És igual qui dicti les normes. Per a mi és una cosa que, tot i haver-la escrit i haver intentat ser tan lliure com he pogut, durant un temps la vaig viure amb una càrrega de culpa molt important.

—Aquests mesos haureu de ser més activista que escriptora?

—No sé gaire bé què és, això de ser activista. Si és escriure llibres com aquest, llavors sí que ho sóc. Jo m'imagino sempre les activistes a la plaça... En realitat, tinc ganes de tornar a les novel·les. ■

A l'escola primària no hi hauria d'haver ni una sola nena amb mocador. A la secundària, ja podem començar-ho a debatre

S'ha d'exposar que encara que neixis en una família musulmana tens el dret de fer allò que et doni la gana amb el teu cos

De demà fins al diumenge 15 de setembre, a l'avinguda de la Catedral de Barcelona es farà la 37a Setmana del Llibre en Català. SLC

Comença la *Setmana del Llibre en Català*: una guia

MONTSERRAT SERRA

Del 6 al 15 de setembre l'avinguda de la Catedral de Barcelona serà l'eix de la vida literària en llengua catalana

De demà fins al diumenge 15 de setembre, a l'avinguda de la Catedral de Barcelona es farà la 37a Setmana del Llibre en Català, la fira del llibre en llengua catalana més important de tot l'any. Els lectors hi trobaran les novetats que acaben de sortir aquest més i també i sobretot els llibres de fons d'uns cent noranta segells editorials. Aquesta oferta literària va acompanyada d'un

programa d'activitats que dona protagonisme als escriptors i ofereix pensament i reflexió.

Us exposem una guia per seguir el programa d'activitats de la Setmana, que és immens: 270 activitats, 60 de les quals adreçades al públic familiar i 13 al públic jove, a més de 250 signatures i 12 itineraris literaris. Per localitzar els escriptors que hi participen i les activitats que us interessin, us recomanem

que feu servir el cercador de la web de la Setmana.

Les activitats literàries de la Setmana es faran en tres escenaris, articulada entorn de seccions diverses. Cada tarda es dedicarà a un tema: història de Catalunya, contes, feixisme, feminisme, ficcions, música, guerra i postguerra, pensament, traducció i procés independentista.

Escriptors presents a la Setmana

Entre els 260 escriptors que seran presents en les activitats i signatures de la Setmana, hi trobareu: Albert Sanchez Piñol, Martí Do-

mínguez, Najat El Hachmi, Bel Olid, Joan Santanach, Xavier Bosch, Màrius Serra, Pere Francesc Rom, Jordi Pàmias, Carla Gracia... David Lagercrantz, autor del sisè volum de tancament de la saga *Millennium*, és el convidat especial de la Setmana i hi intervindrà el dissabte dia 7 a les 20.00.

A l'espai 'Fem una copa amb...' (enguany és una copa de vi i no pas de cervesa com altres anys, perquè el patrocinador ha passat a ser la DO Catalunya), tot d'escriptors conversaran amb un periodista cultural. Hi participaran: Ferran Torrent, Jordi Lara,

Marc Pastor, Irene Solà, Toni Sala, Mireia Sallarès...

Una Setmana de Països Catalans

Andorra, Catalunya Nord, les Illes Balears i el País Valencià també hi són presents, amb la participació del Ministeri de Cultura del govern andorrà, l'Associació del Llibre del Pirineu, l'Associació d'Editors d'Andorra, l'Institut d'Estudis Andorrans, l'Associació d'Editors del País Valencià, el Gremi d'Editors de les Illes Balears i l'Institut d'Estudis Balearics.

Hi haurà dies temàtics: el dia de les revistes i la premsa en català; el dia de les biblioteques, el dia de l'ensenyament, el dia de la Collita Valenciana i el dia dels Pirineus. Entre els autors de la Collita Valenciana presents a la Setmana, el diumenge dia 8, hi ha: Gustau Muñoz, Antoni Ferrando, Jaume Pérez-Montaner, Francesc

Mompó, Lourdes Toledo, Miquel Borrell, Amàlia Roig Blasco, Miquel Torres, Carme Morera, Tona Català, Joanjo Garcia, Mariló Sanz, Josep Lluig Roig, Agustí Colomer i Elvira Cambrils. La Collita Valenciana és coordinada per l'Associació d'Editors del País Valencià (AEPV).

El Matí Jove

Els matins és una altra secció que proposarà matins temàtics: el Matí del Lleure, el Matí de la Il·lustració, el Matí Jove i el Matí Negre. Enguany es destaca l'esforç de l'organització de la Setmana per fer atractiu el Matí Jove, per captar l'interès dels lectors adolescents i joves. Hi haurà, per exemple, una taula rodona sobre el còmic i el manga català, amb Oriol Estrada, Sergio Pérez i Olga Resina, i l'espectacle *La màgia dels llibres* de Màgia Diver. També s'hi presentaran llibres de

S'han organitzat onze itineraris literaris per indrets diferents de Barcelona, Aitona (el Segrià) i Lleida

Lolita Bosch i Oriol Malet, Care Santos i Carles González, Marc Artigau i Miguel Gallardo, Núria Perera i Mar González, Marta Maneu-Borja i Marta Botet.

La Nit de la Setmana

Cada vespre la fira s'acomiarà amb un petit recital de poesia. Però hi haurà un dia, el dissabte 7, que la fira obrirà fins a mitjanit, amb música i literatura i un enfilall d'activitats organitzades per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) i el

TR3SC. S'hi destaca la sessió de Poetry Slam, a càrrec de Salva Soler a les escales de la catedral, amb micròfon obert. També hi haurà molts autors signant sengles llibres.

Itineraris

S'han organitzat onze itineraris literaris per indrets diferents de Barcelona, Aitona (el Segrià) i Lleida. Són: 'Barcelona en femení. Passeig pels barris de Santa Anna i la Catedral', a càrrec d'Elisenda Albertí (dissabte dia 7); 'La Barcelona de Pere Cal-

La Setmana celebra els aniversaris de Club Editor (60 anys); Quaderns Crema (40 anys); Combel Editorial (30 anys); Alrevés (10 anys) i Mosaic Llibres (5 anys)

ders', amb Tessa Calders i Diana Coromines (dissabte dia 14); 'La Barcelona germànica i del Benelux', a càrrec de Joan Maria Serra (dissabte dia 7); 'Atles de l'oblit', amb Teresa Ibars, acompanyada de l'actriu Violeta Porta i el músic i actor Joan Baró (diumenge dia 8 a Aitona, al Segrià); 'La trista Barcelona de la postguerra', a càrrec de Pilar Romera (diumenge dia 8); 'Homenatge a Catalunya', amb Fernando Casal i Jordi de Miguel (diumenge dia 8); 'Una família imperfecta', a càrrec de Pepa Roma (dimarts 10); 'Primàries de sang', amb Pau Juvillà i David Marín (dijous 12 a Lleida); 'Entre murs' a càrrec de Marta Segura Cloquell (divendres dia 13); 'Joan Brossa', amb Carles Rebassa (dissabte dia 14); i 'La Barcelona de Ramon Berenguer', a càrrec de Jordi Nogués (dissabte dia 14).

Commemoracions

La Setmana celebra els aniversaris de Club Editor (60 anys); Quaderns Crema (40 anys); Combel Editorial (30 anys); Alrevés (10 anys) i Mosaic Llibres (5 anys). I organitza actes sobre els escriptors Teresa Pàmies i Joan Brossa, de qui enguany se celebra el centenari.

Així mateix, es dedicarà un acte a Ricard Salvat, ara que fa deu anys de la seva mort, i es recordarà Robert Saladrígues, que fa pocs mesos que ens va deixar.

Manifest contra la violència de gènere

L'any passat, la Setmana, amb el PEN català i l'Associació Catalana pels Drets Civils, va fer públic el 'Manifest per la llibertat d'expressió'. Enguany també hi haurà un àmbit d'acció solidària, centrada en la denúncia de la violència de gènere. S'hi convidaran especialistes que parlaran sobre la situació actual i donaran informació per a entendre millor el problema i eines per a poder preveure'l i combatre'l. El manifest de la Setmana contra la violència de gènere el llegirà el diumenge 8 l'escriptora Gemma Lienas.

Premi Trajectòria i premi especial de la Setmana

Enguany el 23è premi Trajectòria destaca la feina feta per Margrit Lömker i Oriol Serrano, responsables de la distribuïdora les Punxes, pels seus cinquanta anys d'impuls d'aquesta tasca, amb compromís empresarial i personal

amb el món del llibre, en la distribució, que és una baula essencial del sector. L'acte de lliurament serà el dijous 12 de setembre a les 19.30. Els guardonats rebran una obra de l'artista Ignasi Aballí.

Enguany també s'atorgarà el premi Especial la Setmana a la revista Cavall Fort, per la seva tasca ininterrompuda de 58 anys a favor del foment de la lectura, la defensa del català i la consciència de país. L'acte de lliurament serà el dissabte 14 de setembre a les 18.30.

Durant la Setmana també s'atorgaran el premi Núvol de Contes (dissabte dia 14), l'Aurora Díaz Plaja (dissabte dia 7), el premi Illa dels Llibres, el Coca-Cola de relat breu, el Vila de Martorell (dissabte dia 14) i el Nèstor Luján de novel·la històrica (dimarts dia 10).

Una curiositat

Entre els llibres que s'hi podran trobar n'hi ha un de ben especial, perquè es vendrà exclusivament durant la Setmana a la caseta 52. És *Literatura de proximitat*, un recull de contes de Joan Vigó, Jordi Nopca, Elisenda Solsona i Jaume C. Pons Alorda, coeditat per LaBreu, AdiA, Males Herbes i l'Altra Editorial. ■

SERGI SABRIÀ

‘Rufián ha explicat allò que fa molts dies que tots expliquem a ERC’

Entrevista al dirigent d'ERC sobre les converses entre els partits i les entitats independentistes per a respondre a la sentència del Suprem

ALBERT SALAMÉ

ROGER GRAELLS FONT

Quan comença aquest curs polític l'independentisme mira de deixar enrere els retrets per a acordar un full de ruta i una resposta a la sentència del Tribunal Suprem espanyol. El dirigent d'ERC Sergi Sabrià va amb peus de plom a l'hora de parlar sobre les converses entre els partits i les

entitats i també sobre la manera amb què Esquerra Republicana ha d'encarar les eleccions vinents, tant si són d'aquí a pocs mesos més endavant.

En una conversa telefònica amb VilaWeb, Sabrià diu que cal aprovar un pressupost. També blindar el lideratge d'Oriol Junqueras, fa una crida a un Onze de Se-

tembre multitudinari i assegura que ERC no facilitarà les coses a Pedro Sánchez, tot i que està disposada a abstenir-se perquè no es repeteixin les eleccions espanyoles i així s'eviti el risc d'un govern d'extrema dreta.

—Quina valoració en feu, de la cimera de Ginebra?

La millor cosa que podem donar al país és un acord i un consens entre totes les parts sobre cap a on hem d'anar

El procés ha avançat especialment quan ha tingut un discurs més social

—De continguts no en parlaré, perquè quan fem públic de què parlem em-pitjorem la situació. Sigui com sigui, és positiu que hi hagi converses sovint i fins i tot que els mitjans no ho sàpiguen. Parlem molt, tal com ens demana la gent. També ens demana que concretem. Hi ha moltes converses i la millor cosa que podem donar al país és un acord i un consens entre totes les parts sobre cap a on hem d'anar; això és el que ens ha fet avançar sempre. La situació d'incertesa l'hem tinguda més vegades, i quan la CUP, Esquerra, Convergència i tot allò que representa i les entitats hem estat capaços de posar-nos d'acord i hem tingut a prop l'entorn de Podem i tanta altra gent que ens fan arribar al 80% és quan som molt forts.

—De la iniciativa del Tsunami Democràtic se'n va parlar, o ja feia temps que s'hi treballava?

—Ho desvincularia dels partits i de les entitats. Està bé que la gent s'organitzi i treballi i que quan hi hagi iniciatives potents ens hi afegim, tal com vam fer. No és una iniciativa que vingui de Ginebra ni de l'àmbit dels partits, però és potent i entre tots l'hem d'ajudar.

—ERC ha dit que la millor resposta a la sentència del Suprem serà la que susciti més consens. Ara mateix quina és?

—El consens és una cosa que quan la tinguem podrem sortir a presentar-la tots junts. Un dia podrem sortir a explicar-lo tots junts i fer-nos una fotografia ben àmplia, Explicar-ho per parts o dir on som ara dificulta d'arribar al moment culminant. Necessitem que arribi un dia que es posi un pla sobre la taula i que tothom hi estigui d'acord, des de la dreta catalana representada per Convergència fins a l'esquerra més radical representada per la CUP, amb Esquerra al mig. Ens agradaria que fos amb la gent de Podem no gaire lluny, les entitats absolutament implicades i que apell·lés moltíssima gent. No necessitem dir avui què és més a prop i què és més lluny, sinó arribar al moment final.

—Que dissabte, durant la reunió a Ginebra, Torrent proposés un govern de concentració i Torra respongués amb la possible investidura de Puigdemont, en plena cimera, és una errada?

—Segur que el soroll no hi ajuda. En tot cas, Torrent no diu res gaire diferent d'allò que ja ha dit abans Pere Aragonès i que podria jo també. És cert, segurament, que l'ambient en un moment o uns minuts determinats no devia ser el millor. Jo no era a Ginebra, però també és veritat que parlar de majories àmplies, de sumar i ser molts en molts àmbits ens va bé i que això es representa en un govern de concentració. No és una novetat que digui ara Sergi Sabrià ni que digués Roger Torrent dissabte, és una cosa de la qual fa molts mesos que es parla. No sé si la millor decisió és un govern de concentració. La millor decisió és la que acordem entre tots i siguem capaços de presentar, posar molta gent al darrere i que enforteixi les institucions. Unes institucions fortes són unes institucions que al darrere tenen molta gent, molts grups i moltes sensibilitats.

—Si el consens fos un avançament de les eleccions, com pot ajudar a enfortir les institucions?

—La millor opció serà la que decidim entre tots. Si la decidim entre tots, segur que és bona, que dona resultats i una majoria àmplia, un govern fort que defensí el dret de decidir, les urnes, el procés democràtic, que combati la repressió... Per tant, aquells consensos que reuneixin el 80%. Hi ha moltes maneres de fer-ho i totes juntes ben gestionades poden enfortir les institucions. No podem descartar ni confirmar cap de les opcions o vies.

—Independentment de tot això, aprovar un pressupost és imprescindible?

—Estem convençuts que el procés ha avançat especialment quan ha tingut un discurs més social, quan ha estat capaç d'explicar a la gent que fèiem un procés d'independència per a defensar tota la nostra gent, per a tenir més eines i poder-ne tenir més bona cura. És evident que això es fa més difícil amb el pressu-

post del 2017 i n'hem de ser conscients. Aquest país necessita un pressupost. Per això, la millor manera és fer el millor pressupost possible i convèncer tothom que aquest país el necessita.

—ERC prepara el relleu de Junqueras per a encapçalar la llista electoral? S'han publicat enquestes internes sobre la popularitat dels possibles candidats, entre ells Torrent i Aragonès.

—Esquerra fa sempre enquestes sobre moltes coses i sobre molts àmbits, però no en parlem mai. El nostre candidat és i serà Oriol Junqueras. Qualsevol altra cosa seria un regal a aquells que ens volen reprimir i que ens jutgen injustament. Segur que hi ha molta gent que té interès a buscar un altre candidat, però en tenim un que és guanyador, que l'estima tothom, que és transversal i que ens ha fet grans durant molt temps. No hi renunciarem.

—Per tant, el debat intern s'obrirà si la sentència inhabilita Junqueras.

—Fins i tot si hi ha una sentència que l'inhabilita, el nostre candidat, qui lidera aquest partit, qui ha estat capaç de fer l'independentisme més inclusiu i guanyador és Oriol Junqueras, i si l'inhabiliten, aquest lideratge continuarà sent d'ell. Segur que trobarem els noms adequats, però el lideratge d'Oriol Junqueras en cap cas no es posa en qüestió ni el regalarem a la repressió.

—Rufián ha dit avui que ERC no posaria traves al PSOE. Què en pensem?

—Sempre hem dit que no farem les coses fàcils a Pedro Sánchez. Ens voldria intransigents per a fer veure que ens han pres la bandera del diàleg i amb la nostra posició el posem en evidència i fem valer els vots d'Esquerra en defensa dels catalans. Sempre ens trobaran en contra de facilitar un govern d'extrema dreta. I això ho hem dit tots sempre. Rufián ha explicat allò que fa molts dies que tots expliquem a ERC.

—Què us han semblat les declaracions d'Asens que diu que ERC fa de portaveu del PSOE?

—Ja sabeu que no acostumem a parlar d'allò que diuen els altres. Tampoc no ho farem avui.

—Rufián i Tardà estan en la línia de la direcció d'ERC o van a la seva?

—ERC és un partit cohesionat i amb una sola veu. Fa molts anys que és així.

—Mirareu d'acordar el sentit del vot amb JxCat?

—No sé què farà Convergència, la Crida o Junts per Catalunya. Crec que han de seguir el mateix criteri que nosaltres, fer allò que els sembli millor per al país. Ens coordinem quan podem i quan convé, ens agrada fer moltes coses junts, però també és evident que som dos partits diferents, que som independentistes però que en l'eix esquerra-dreta ocupem espais diferents.

—Les batesses entre partits després de les eleccions municipals us han fet témer per una Diada poc concorreguda?

—Que Convergència lliuri la tercera institució del país, la Diputació de Barcelona, al PSC quan hi havia una majoria alternativa, ens sembla un error immens de país. Però no ens sembla que tingui efecte sobre l'Onze de Setembre.

—Josep Huguet i Anna Simó van dir públicament que pensaven potser a no assistir a la manifestació. Hi ha hagut incomoditat dins d'ERC amb les preses de posició de l'ANC?

—Tenim claríssim que l'Onze de Setembre és un dia cabdal. Hi som d'ençà que érem cinc mil. Continuem fent una crida a tothom perquè hi participi i hi sigui. Ha de ser multitudinari i que tothom entengui que l'objectiu no ha canviat i que la repressió no ens atura. No farem més que cridar tothom a la participació. Una altra cosa és que en els àmbits de debat que tenim els partits i les entitats cadascú defensi les seves posicions. Hi ha vegades que som més a prop i unes altres que som més lluny, però vindrà un dia, aviat, que trobarem un punt on hi siguem tots. ■

El nostre candidat és i serà Oriol Junqueras. Qualsevol altra cosa seria un regal a aquells que ens volen reprimir

L'Onze de Setembre ha de ser multitudinari i que tothom entengui que l'objectiu no ha canviat i que la repressió no ens atura

Macrojudici a l'Audiència espanyola: advocats, familiars i psicòlegs de presos d'ETA, entre els encausats

Repressió al País Basc Quaranta-set persones hi seran jutjades a partir del 16 de setembre · Són acusades de participació activa en organització terrorista i de més càrrecs

CLARA ARDÉVOL MALLOL

Malgrat que ETA va anunciar el cessament de l'activitat armada el 2011 i es va dissoldre definitivament l'any passat, l'Audiència espanyola continua actuant com si l'organització fos activa. N'és un exemple la macrocausa que començarà el 16 de setembre i que afecta quaranta-set persones vinculades a la defensa dels drets dels presoners bascs. La fiscalia els demana penes de vuit anys a vint anys de presó, per les acusacions de participació activa en organització terrorista, finançament del terrorisme i delictes continuats d'enaltiment del terrorisme.

Els encausats són, per una banda, advocats de presoners d'ETA i persones que feien d'interlocutors entre aquests presoners i els sindicats, partits i associacions de la societat civil basca després de la dissolució de l'organització armada. I, per una altra banda, integrants dels col·lectius Herrira, Jaiki Adi i Etixerat. Jaiki Adi és una associació de professionals de la salut que assisteixen gent afectada per la violència de l'estat espanyol i francès; ofereixen, per exemple, as-

sistència psicològica a presoners i tractament a gent que han sofert tortures. Etixerat és una organització d'amics i familiars de presos i exiliats. I Herrira, el col·lectiu amb més encausats, una organització creada per a denunciar les males pràctiques penitenciàries del govern espanyol contra els presoners bascs.

Una causa general contra la xarxa de suport als presoners

Segons l'advocada Amaia Izco, un dels quaranta-set encausats, el col·lectiu Herrira va néixer diferenciant-se d'allò que havia estat el Moviment Pro Amnistia, que demanava l'alliberament de tots els presoners d'ETA i que va ser considerat part de l'organització per l'Audiència i pel Tribunal Suprem espanyol. 'Herrira feia una feina d'activació social pels drets dels presos i amb l'objectiu de caminar cap a la convivència i mobilitzar la societat de la manera més transversal possible -explica-. Això va començar a tenir força èxit i sectors que fins llavors no havien fet res van començar a moure's. L'estat va reaccionar a la contra i van començar les detencions contra persones que formen part del col·lectiu.'

Els encausats en el macrojudici de l'Audiència espanyola. 47AKHERRIAN

Dels quaranta-set encausats, onze han estat empresonats, pel cap baix, durant deu mesos

El setembre del 2013 el magistrat de l'Audiència espanyola Eloy Velasco va ordenar la primera de les quatre operacions que sostenen la causa. La Guàrdia Civil va detenir divuit membres d'Herrira i va fer escorcolls a les seus del col·lectiu. De llavors fins al març del 2015, hi va haver tres operacions més, que acabaren amb onze persones empresonades preventivament. 'Quan el col·lectiu va anunciar que tenia intenció de continuar malgrat tot, van fer una altra actuació, ara contra els interlocutors. Així suprimien la peça que connectava el col·lectiu de presos amb la societat. Després va ser el torn dels professionals: advocats, implicats en qüestions de solidaritat econòmica, psicòlegs... I fins i tot dues persones del

col·lectiu dels familiars, amb el pes psicològic tan gran que té això', recorda l'advocada.

Després d'aquestes quatre operacions policiaques, la base que sosté l'acusació són els informes de la Guàrdia Civil. Izco considera que l'estratègia de l'acusació s'ha basat només en la interpretació dels documents requisats a les oficines dels encausats. Segons que explica, han provat de relacionar aquests documents requisats amb documents d'ETA anteriors a la dissolució, i que ja es van utilitzar per a il·legalitzar el moviment Pro Amnistia. 'El nostre escrit de defensa diu que no hi ha, en tota la causa, ni un sol document que ens relacioni amb ETA. La Guàrdia Civil i tot reconeix que no hi ha cap document que pugui

vincular la realitat actual amb ETA', explica. Critica també els arguments de l'acusació: 'L'acusació considera que tota la nostra activitat, en el fons, pretén alimentar l'estratègia d'ETA. Això ho justifica dient que els col·lectius d'assistència són una continuació del moviment Pro Amnistia. Diuen que el col·lectiu de presoners és part d'ETA i, per tant, tothom qui treballi per la reivindicació dels seus drets és part d'ETA.'

Els encausats denuncien que en cap dels seus casos no hi ha ni un sol element que els vinculi directament amb l'organització armada, sinó que han estat processats per l'activitat professional o pertinença als col·lectius en una atribució general –i no individual– de responsabilitat penal. 'Els fets que ens atribueixen individualment no tenen transcendència del punt de vista del dret penal. Només els donen aquesta transcendència amb una atribució general que diu que tots nosaltres som una mena d'ens o diversos ens relacionats amb ETA', denuncia l'advocada. En el seu cas, explica, l'acusació es fonamenta en la seva feina professional i en el fet d'haver fet una denúncia pública de la situació dels presoners i s'argumenta que tot ho ha fet per ordre d'ETA i en benefici d'ETA.

Abús de la presó preventiva

Els encausats denuncien un seguit de vulneracions de drets d'ençà que va començar el procés i destaquen especialment l'abús de la presó preventiva. Dels quaranta-set, onze han estat empresonats, pel cap baix, durant deu me-

Cartell de la manifestació del 14 de setembre en suport dels encausats. 47AKHERRIAN

sos. Els qui han passat més temps empresonats –i en règim d'aïllament– han estat Jon Enparantza –dos anys i tres mesos– i Arantza Zulueta –tres anys i un mes–, ambdós detinguts a la segona operació contra els interlocutors entre els presoners i agents de la societat basca. Tal com explicava Zulueta mateix en una taula rodona organitzada l'any passat a Barcelona, aquest sistema d'aïllament ha implicat una autèntica tortura per a ella: 'Durant tres anys, no he tingut mai contacte amb ningú, tret de les visites a tra-

El col·lectiu de suport als encausats, 47akHerrian, ha convocat una manifestació el 14 de setembre a Bilbao

vés del vidre i el vis-a-vis una vegada cada mes. Com si fossis un gos, passen els dies. Acabes saludant els funcionaris per demostrar que el que hi ha a la cel·la no és un animal, sinó una persona.'

Malgrat que la presó és el preu més alt que han pagat i que encara poden pagar els encausats, denuncien que el processament ha tingut més conseqüències nefastes per a la seva vida, tant en l'àmbit personal –tenen un total de 38 menors a càrrec seu–, com econòmic –calculen uns 110.000 euros gastats en fiances– i professional. 'Ens han fet caminar per una corda fluixa, perquè no sabem si continuar fent la nostra feina pot tenir conseqüències negatives per al procediment', lamenta Izco. També denuncien més vulneracions de drets, com ara la del dret de reunió i del dret de llibertat d'expressió, pel tancament de pàgines web i comptes a les xarxes socials.

Una croada contra una organització dissolta

Els encausats no denuncien tan sols unes acusacions que consideren absurdes; també critiquen el fet que aquesta macrocausa contra ETA comencés en un moment en què l'organització havia cessat l'activitat armada i que el judici comenci quan ja s'ha dissolt. L'advocada hi veu una clara intencionalitat política: 'A partir del 2011, si ETA tenia cap estratègia, era la de desaparèixer, com s'ha acabat demostrant. Això ha tingut l'objectiu de dur-nos al passat, a més de dificultar la fi ordenada d'ETA, que l'estat no ha volgut mai. També vo-

len mantenir viva la qüestió dels presoners. Com? Em-presonant quaranta-set persones més! Si constantment estàs pendent de respondre a la repressió, és molt difícil que articulis un moviment de resolució o fins i tot un moviment sobiranista.'

Tant Amaia Izco com Jaione Carrera, també encausada, són advocades del cas dels joves d'Altsasu, en què l'Audiència espanyola va condemnar vuit persones per una baralla de bar amb agents de la Guàrdia Civil. Malgrat que l'advocada creu que són casos diferents, considera que tenen en comú que són instruments que l'estat utilitza 'per no tancar el cicle' i mantenir el País Basc encallat 'amb una recepta repressiva fortíssima'. A més, creu que el fet que fossin condemnats a penes de presó per una baralla dona pistes sobre què pot passar en el seu cas, que també jutjarà l'Audiència espanyola: 'Allà s'aplica una envernissada jurídica a decisions polítiques. És un tribunal absolutament mediatitzat, permeable a les decisions polítiques i que no ofereix garanties.'

Per a denunciar aquesta macrocausa i reclamar la fi de la repressió judicial al País Basc, el col·lectiu de suport als encausats, 47akHerrian, ha convocat una manifestació el 14 de setembre a Bilbao, on també es vendran productes per a recaptar diners per a la caixa de solidaritat. El col·lectiu convida a assistir-hi a tothom qui 's'hagi sentit indignat' pel macrojudici i també demanar de signar el manifest que han redactat per fer créixer el suport a la mobilització al carrer. ■

Manifestants a Hong Kong. EFE

El coratge d'Hong Kong, crònica d'una revolta que n'aprèn

Món Reportatge de Vicent Partal des d'Hong Kong

VICENT PARTAL

A Hong Kong hi ha una estàtua de Bruce Lee; lletja, si puc expressar la meua opinió. La mítica estrella de les arts marcial, que es va morir en aquesta ciutat, és conegut entre moltes més coses, per una frase que fins i tot va arribar a ser popularitzada amb finalitats publicitàries: 'Be water, my friend', sigues aigua.

La frase, que intentava d'explicar el principi taoista del Wu wei o 'principi de l'acció natural no forçada',

resumeix a la perfecció l'estratègia que posa contra les cordes el govern autònom d'Hong Kong, però també el govern de la República Popular de la Xina. El moviment democràtic ha après d'allò que es podria considerar el fracàs del 2014 i ara es mou constantment, com l'aigua. Inunden tants espais com poden, talment una rierada impetuosa, i se'n van ràpidament si la cosa no funciona; i reapareixen en un altre lloc, constantment, imparables, dia rere dia. Tan aviat un grup col·lapsa l'aeroport com n'apareix un altre als nous territoris, ja a tocar de la

El moviment democràtic ha après d'allò que es podria considerar el fracàs del 2014 i ara es mou constantment, com l'aigua

Xina, com, coordinadament, bloquen els principals carrers de l'illa d'Hong Kong, allò que va ser l'eix de la colònia britànica i l'indret encara avui més representatiu de la ciutat.

Ahir les protestes es van concentrar sobretot al parc Tamar, just allà on convergixen l'oficina de la cap de govern de la ciutat, el Consell Legislatiu i l'odiada caserna central de l'exèrcit xinès. Una muralla improvisada amb imponents i altíssimes barreres de plàstic, envoltava els edificis. Però si no hagués estat per això la normalitat hauria semblat absoluta tot el dia. Les autoritats, tanma-

Manifestants a la Universitat Xinesa d'Hong Kong. EFE

teix, ja no saben què esperar ni quan. Al vespre milers de manifestants van aparèixer de tot arreu, la majoria vestits de negre i amb màscares per evitar la identificació amb les càmeres. Acabat l'acte, es van traslladar en grups compactes al ferri, el parc és al costat mateix de l'estació marítima, als autobusos o al metro. Davant l'estació central, un *mapping* espectacular reclamava que s'investigués la violència desfermada per la policia dissabte, quan va atacar la gent dins els vagons del metro. Ahir els antiavalots també van entrar al transport públic per escorcollar i identificar tothom. Feien que tothom es posés les mans al bescoll i actuaven amb una duresa que cridava l'atenció. A la porta de l'estació un altre grup de joves va improvisar una protesta mostrant vídeos. 'No es pot tolerar que la policia agredesca tothom,

Una frase ben destacada per acabar: 'O ens doneu la llibertat o ens doneu la mort.'

sense cap justificació –em deien–. Hong Kong va esdevenint un estat policíac.' Els demane què pensen que passarà i responen que mentre el govern no escolte la gent les manifestacions no s'aturaran. El pamflet groc i negre que circulava de mà en mà incloïa les cinc reivindicacions del moviment que han anat cristal·litzant aquests darrers dies: retirada de la llei d'extradició, rectificació del govern en el tracte als

manifestants, alliberament dels detinguts, una comissió d'investigació de la violència i eleccions lliures. I una frase ben destacada per acabar: 'O ens doneu la llibertat o ens doneu la mort.'

Dilluns van ser els estudiants que van omplir els carrers amb els seus uniformes escolars, després d'haver-se negat a entrar a les aules. L'acció la van començar sis joves que es van concentrar davant l'ex-escola de la cap del govern, el Col·legi Canossia de Sant Francesc. Al cap d'unes quantes hores els mitjans locals parlaven de desenes de milers de manifestants. 30.000 a la Universitat Xinesa, malgrat la crida explícita de les autoritats que no s'hi concentrassen. 4.000 més, sobretot de secundària, van irrompre a la plaça Edimburg. A Causeway Bay van aparèixer-hi petits grups amb cascs i ulleres per evitar

els gasos lacrimògens. A Shau Kei Wan van fer una cadena humana. En una megalòpoli de set milions d'habitants és molt difícil de fer-se de notar i la vida continua com si res, llevats dels moments de gran violència o allà on hi ha una protesta. La sensació de vaga general és inexistent, malgrat tot. Però la persistència de les mobilitzacions durant tot l'estiu, la magnitud i la varietat indiquen un notable canvi de mentalitat.

La setmana passada, per exemple, va ser la gent gran que va prendre el carrer, els pares i els avis dels joves que encapçalen el moviment. Dissabte una gran manifestació havia de commemorar l'aniversari de la Revolta dels Paraigües del 2014. El govern va reaccionar detenint preventivament els dirigents socials més coneguts durant unes hores i oficialment la manifestació fou desconvo-

cada. Tanmateix, aquella nit els carrers es van omplir de barricades i còctels Molotov, com no s'havia vist mai, cosa que desfermà uns enfrontaments que van fer la volta al món i que acabaren amb centenars de detencions, entre les quals la d'un xiquet de tretze anys.

Les lliçons apreses del 2014

Hi ha dues coses que marquen la diferència entre aquest moviment d'ara i la Revolta dels Paraigües del 2014, un moviment que va ocupar durant setanta-nou dies el centre de la ciutat, i l'omplí d'esperança primer i de frustració després.

La primera té a veure amb l'aigua: aleshores el centre de la ciutat va ser ocupat per una acampada de protesta que va acabar cansant els habitants

pels enormes problemes logístics que originava. Mantenir durant dies i dies una ocupació multitudinària del centre, més encara en una ciutat tan geogràficament torturada com aquesta, és complicat perquè inevitablement un dia algú abandona el recinte, l'endemà ho fa un altre i quan el cansament pren cos la duresa repressiva de la policia troba el terreny adobat: un moviment cansat, un procés exhaust.

L'altra gran diferència neix del mateix lloc: ara el moviment no té líders. O, per a explicar-ho millor, es podria dir que els líders aparentment no lideren. Ja abans de la Revolta dels Paraigües, amb el moviment de les escoles contra la imposició del currículum xinès, hi ha figures que s'han significat

com a autèntics dirigents. Alguns, com el jove Joshua Wong, han esdevingut de fet figures mundials. Però, malgrat el gran reconeixement social que tenen, el moviment que fa mesos que sacseja Hong Kong no funciona amb els dirigents al capdavant sinó mitjançant una web: [LIHKG](#). En aquell espai tothom pot proposar una idea i en qüestió de minuts les més interessants se sotmeten a votació i s'organitzen. És clar que això implica descoordinacions i fracassos. Però els èxits ho tapen tot. És la teoria de l'aigua: si no corre bé per un lloc se'n va a cercar un altre llit.

I evidentment hi ha una tercera cosa que ha canviat, que és el nivell de la violència. Tot i que això és més responsable del govern que no

dels manifestants. A Hong Kong, fins el 2014, hi imperava encara el model més o menys britànic i la policia no solia fer servir gasos lacrimògens ni canons d'aigua tintada de blau, com ha fet servir aquests darrers dies. De fet els primers atacs amb gasos lacrimògens el 2014 van causar una autèntica commoció a la ciutat. Però res comparable amb l'onada d'indignació que van despertar les imatges d'aquest dissabte, de la policia entrant als vagons de metro i atacant joves que tornaven de les concentracions de protesta. Un periodista hongkonguès amb qui fa mesos que parlo ho va definir en un missatge directe de Twitter, curt però revestit de gravetat: 'S'ha acabat, la reconciliació ja és impossible.'

Protestes als carrers d'Hong Kong després de la detenció d'activistes. EFE

Agents de la policia d'Hong Kong agredeixen passatgers al metro. EFE

Adeu a 'un país, dos sistemes'

En termes, aquesta violència i el creixement de l'autoritarisme han definit la protesta com un intent de conservar l'estatut definit en la proposta 'un país, dos sistemes' i que bàsicament establia que, tot i que Hong Kong tornava a formar part de la Xina des del 1997, el govern xinès respectaria –oficialment i pel cap baix fins el 2047– l'existència de dos règims polítics i econòmics diferents, a Hong Kong i Macau per una banda i a la República Popular per una altra. Segons que és escrit a la constitució d'Hong Kong, 'el sistema i les polítiques socialistes no seran practicats en la Regió Administrativa d'Hong Kong i el seu sistema previ capitalista i la seua manera de viure no es podran canviar durant cinquanta anys'. Aquesta és la raó, en definitiva, per la

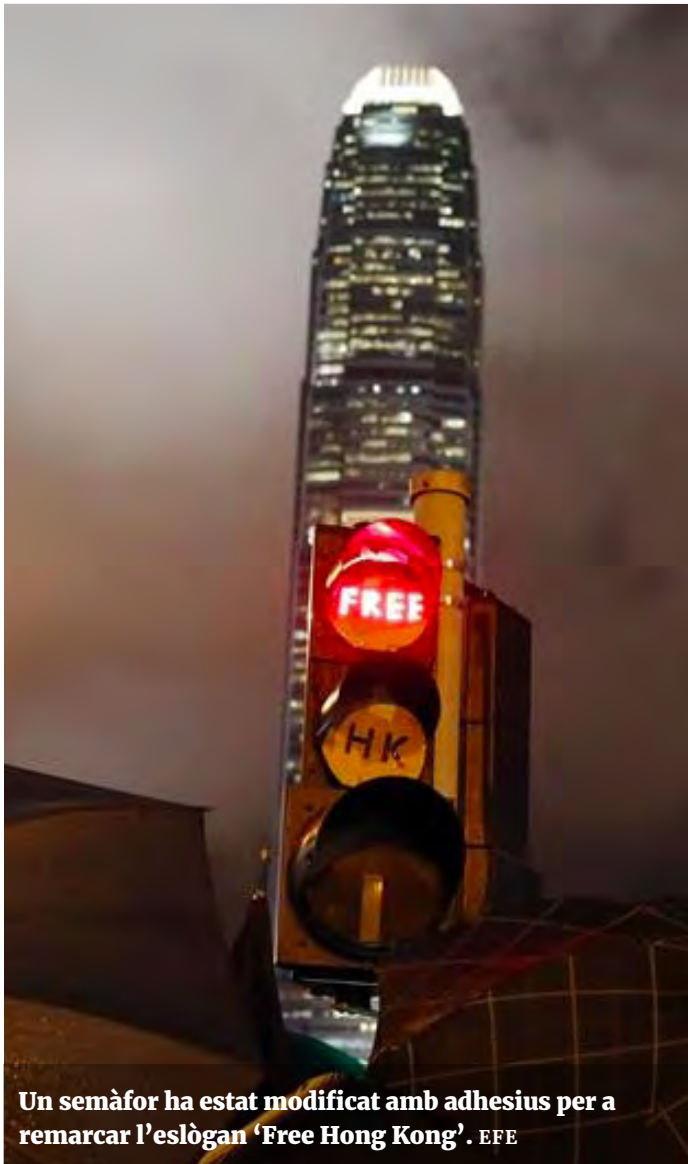
qual hi ha una frontera entre la Xina i Hong Kong i un sistema judicial diferent que, mal que siga amb dificultats creixents, assegura amb la seua independència que la llei és fiable i es compleix, i que es respecten les llibertats individuals –una necessitat essencial perquè les multinacionals continuen decantant-se per aquesta ciutat com un refugi liberal on no es trobaran sorpreses desagradables d'avui per demà.

Tanmateix, després de tot això que passa, hi ha la sensació clara que la Xina ja no respecta l'acord internacional subscrit amb el Regne Unit i, per tant, l'Hong Kong que els seus ciutadans coneixen, aquell en què han viscut fins ara, perilla clarament. La data del 2047 sembla que s'haja acurtat al 2019, vists els enormes canvis que el govern ha anat introduint darrerament. La inauguració d'una nova

L'Hong Kong que els seus ciutadans coneixen, aquell en què han viscut fins ara, perilla clarament

estació de tren de gran velocitat s'ha aprofitat per a deixar que la policia xinesa prengués competències que fins ara eren de la policia d'Hong Kong. S'ha intentat d'implantar el xinès mandarí a les escoles, cosa que ha motivat una reacció extraordinàriament interessant: el cantonès ha esdevingut la llengua de la protesta i han aparegut tot de cartells en cantonès però escrits amb alfabet llatí, una manera originalíssima de desorientar els xinesos, que

no entenen res. Però, sens dubte, han estat la violència i l'autoritarisme de les autoritats els grans revulsius socials. La repressió ha estat molt dura. Molta gent ha estat detinguda, mil persones aquests darrers quatre mesos, més de cent només el cap de setmana passat. S'ha prohibit el partit independentista, cosa que no havia passat mai. Han estat expulsats periodistes incòmodes i s'ha restringit i amenaçat la llibertat d'expressió i la de càtedra.

Un semàfor ha estat modificat amb adhesius per a remarcar l'eslògan 'Free Hong Kong'. EFE

No és gaire clar què ha canviat a Pequín perquè s'hagen produït tants errors tan de pressa

Dirigents socials molt estimats han passat per la presó i fins i tot hi ha hagut diputats elegits per la població que han estat desposseïts del càrrec i expulsats del parlament per haver-se negat a jurar fidelitat a la Xina –sí, les conomicàncies amb el cas català són impressionants. I tot plegat ha acabat endurint el moviment i si el 2014 les actituds violentes eren malvistes ara, en canvi, són respectades. No fa la impressió que si guen compartides per tothom però no susciten rebuig i, en veient-les, tothom en culpa la repressió del govern.

Més de tres mesos de protestes constants

Aquests darrers dies han estat els més intensos d'ençà que es van desencadenar les protestes. L'ocupació de l'aeroport, les detencions, la brutalitat de la policia, la manifestació de dissabte i la vaga general d'ahir i després-ahir han elevat el nivell de la confrontació a uns extrems que, segons que diuen que va explicar dissabte en privat la cap del govern a diversos empresaris, 'ja superen Hong Kong i afecten tota la Xina'. No hi ha manera de saber si la citació és textual, lògicament, però se'n palpa l'esperit.

Tot indica que la Xina ha preferit de moment que el govern d'Hong Kong intente de sufocar el moviment amb les seues forces. I l'executiu local ja ho ha intentat gairebé tot: mobilitzar els partidaris de la Xina en contramanifestacions, enviar grups unionistes a agredir impunement manifestants, passar imatges de preparatius militars amenaçadors a l'altra banda

de la frontera... El manual s'ha aplicat exhaustivament i fins i tot ha aparegut un grup, dirigit per una espècie de Miquel Iceta local, que diu que cal diàleg i que no està ni amb els uns ni amb els altres... Però en la mateixa frase explica que cal ser 'realistes' i que no hi ha cap solució que no passe per Pequín.

La paradoxa és que és el canvi d'actitud de la policia, el reforçament del seu autoritarisme, la seua agressivitat i l'ús cada dia més habitual de material repressiu molt contundent ha provocat la indignació que alimenta el moviment, fins al punt d'haver fet oblidar com va començar. Perquè hi ha una excusa formal que desencadena el període de confrontació, que és l'intent d'aprovar una llei que havia de permetre l'extradició ràpida i sense garanties de qualsevol persona a la Xina. L'anunci d'aquesta llei va ser el detonant que feu eixir dos milions de manifestants al carrer el 18 d'agost, en la protesta més gran de la història de la ciutat. Però, al cap de poques setmanes el problema ja no és la llei –oficialment aparcada–, sinó Hong Kong. L'existència d'Hong Kong, amenaçada clarament en la seua forma de vida.

No és gaire clar què ha canviat a Pequín perquè s'hagen produït tants errors tan de pressa. Evidentment, la consolidació de Xi Jinping com a dirigent etern, fins a la mort, hi té molt a veure. Havien passat uns quants anys en què semblava que la República Popular havia abandonat la pràctica de tenir un líder etern i que intentava de fer més o menys elegibles

els màxims càrrecs del país. Xi Jinping ha tornat a la vella tradició i ha imprès un tomb encara més fort a l'autoritarisme xinès.

A part això, hi ha un error important que els governs de la Xina i Hong Kong han comès: creure que la repressió del 2014 havia derrotat el moviment democràtic.

Durant aquests darrers cinc anys qualsevol observador podia definir la situació d'Hong Kong dient que aquesta ciutat havia viscut un moment únic el 2014 però que cinc anys després la manca d'un projecte clar, la divisió dels demòcrates en faccions i una aparent resignació davant les condemnes, les detencions i els empresonaments feien impensable el retorn de la confrontació directa amb la Xina. I tanmateix la confrontació ha arribat, més vigorosa que mai, enduri-

da per la repressió i la ràbia acumulada aquests anys, i més decidida, molt més decidida, que mai. Disposada a no frenar-se de cap manera. Cada dia que passa les reivindicacions creixen i apunten al cor del problema i no a les manifestacions anecdòtiques. L'exigència d'eleccions democràtiques i lliures ja és un punt central en les protestes. La població vol que la cap de govern siga escollida i no nomenada per les autoritats de Pequín, com passa ara. I fins i tot el paper i la responsabilitat del Regne Unit comença a treure el cap. Diumenge es va fer una manifestació davant el consolat britànic per reclamar a Londres una implicació més directa, per forçar la Xina a respectar els acords que va signar. Els manifestants brandaven passaports britànics perquè la majoria de la població en té, com una

resta del passat colonial. Ha sorprès també l'acceptació popular de la bandera colonial, en contrast amb la bandera oficial d'Hong Kong, un disseny sense cap tradició que no pretén sinó assemblar-se a la bandera xinesa.

Un nou Tiananmen a la vista?

La primera volta que vaig arribar a Hong Kong va ser precisament tornant de Pequín, on havia treballat gairebé dos mesos cobrint els esdeveniments que van acabar amb la matança dels estudiants a Tiananmen, el juny del 1989. El contrast entre aquell Pequín gris, tancat i aïllat, tenebrós, i la vibració que desprenia Hong Kong em va enlluernar, literalment. La revolta dels estudiants s'hi vivia amb emoció i la matança va caure com una llosa, essent conscient la població

que l'acord per a transferir la sobirania britànica a la Xina ja s'havia tancat. Tanmateix, en aquella època no vaig saber trobar ningú que anàs contra el retorn a la Xina. Un bon amic meu, Jonathan Fenby, que aleshores era el director del South China Morning Post, el gran diari de la ciutat, sempre s'exclamava que jo no entengués un factor bàsic que explicava que, malgrat la preocupació, els ciutadans d'Hong Kong volguessin ser xinesos: 'És que ho són i volen deixar de ser regits per un règim colonial, que no ho veus?', em deia.

Efectivament, era així. I cal remarcar que durant el mandat britànic la democràcia tampoc no es va exercir gairebé fins al final i sempre d'una manera incompleta. Era cert: la immensa majoria de la població d'Hong Kong era 'nacionalment' xinesa i per això volia ser de la Xina. Per això és tan impressionant que vint anys després la identitat d'Hong Kong haja esclatat com ho ha fet, fins al punt que les darreres enquestes demostren com ha anat caient la identificació com a xinesos i com avui la gran majoria dels ciutadans d'aquesta ciutat ja no s'hi reconeixen. L'ascens de l'independentisme, que ací en diuen 'localisme', ajuda a mesurar l'abast del canvi, però aquest canvi va més enllà i segurament ve de més lluny.

Perquè Hong Kong té una gran tradició de lluita. El 1967 més de cinquanta persones van morir en enfrontaments amb la policia britànica, protestant contra l'ocupació. Als anys setanta les protestes es

Grups de manifestants ensenyen passaports britànics davant el consolat del Regne Unit. EFE

La bandera britànica d'Hong Kong al faristol del parlament, ocupat pels manifestants. EFE

Tot això que ha passat aquest estiu ha fet nàixer una ràbia mal dissimulada a Pequín, que podria fer explotar el govern

van generalitzar, cosa que obligà el govern britànic a fer reformes. Després del traspàs de poder, els primers intents xinesos d'implantar el seu model –com ara el 2003, quan van provar de fer entrar el delictes de sedició al codi penal– van ensopegar amb protestes enormes i efectives. El 2007 hi va haver un moviment fortíssim de protesta per les males condicions del transport públic. El 2012 estudiants molt joves van començar la revolta contra els plans escolars i el 2014 va esclatar la Revolta dels Paraigües, que va originar l'allunyament de bona part de la població respecte de la Xina i l'emergència del debat sobre la identitat d'Hong Kong i la seua possible independència. Hong Kong no és cap ciutat, no és cap país,

fàcil de resignar-se ni dòcil. I ara s'enfronta a la que pot ser la batalla més decisiva de la seua història, i contra l'enemic més poderós que podria tenir.

Tot això que ha passat aquest estiu ha fet nàixer una ràbia mal dissimulada a Pequín, que podria fer explotar el govern xinès. El dia que un grup de manifestants va assaltar el parlament fent pintades contra la Xina i va desplegar sobre el faristol l'antiga bandera colonial, tothom va coincidir a dir que no era imaginable cap gest més insultant per a les autoritats xineses. Ara com ara, no hi han intervingut directament. Hi ha casernes amb soldats xinesos dins la ciutat, però s'han quedat més tancats que de normal i tot. I si bé

les imatges de moviments de tropes a la frontera són amenaçadores, de moment semblen més propaganda que no res més.

Ara, no hem de passar per alt que l'Exèrcit Popular d'Alliberament va acabar matant milers dels seus conciutadans el 1989. I sobretot no hauríem de passar per alt que els fets de Tiananmen van ser un procés llarg. Les mesures d'excepció van ser implantades a l'abril, la llei marcial al maig i l'exèrcit no va entrar a la plaça fins el juny. És lògic, doncs, de demanar-se si la Xina prepara un segon Tiananmen, pregunta que no crec que pugui respondre ningú. Si la situació fuig encara una mica més de les mans del govern d'Hong Kong podria ser que el govern de Pequín decidís que no té cap més remei que entrar per força. Però tampoc no serà fàcil que això passi i si passa tindrà un preu molt alt. Avui l'economia xinesa necessita el món i no es poden tallar les comunicacions amb l'exterior com es va fer el 1989. Hi ha el factor britànic, l'acord signat que una part del moviment ja demana que Londres denuncie, com a pas previ d'un referèndum d'autodeterminació. I la mateixa geografia de la ciutat dificultaria molt un atac armat, Hong Kong no és Pequín amb les seues grans avingudes i espais buits; més aviat seria una rateta complicada per als soldats, si la població resisteix. Cosa que de moment sembla indiscutible, com el món sencer ha vist aquestes darreres setmanes, aquests darrers dies i aquestes darreres hores. ■

Philippe Lançon: 'Amb el temps, la por, si no passa res, se'n va'

SEBASTIÀ BENNASAR

El periodista, un dels supervivents de l'atac al setmanari satíric francès Charlie Hebdo, publica 'L'esqueix de carn', la crònica de la reconstrucció de la seva identitat

El 7 de gener de 2015 Philippe Lançon tenia dues opcions: o bé anar a la redacció de Libération o bé anar a la de Charlie Hebdo, el setmanari satíric francès on es feia el consell de redacció per definir el número de la setmana. I va anar a la revista satírica. Una estona després d'haver començat la reunió, on es discutia de tot amb el màxim sentit crític, dos homes varen entrar a la redacció, varen matar una dotzena de persones i en varen ferir onze més. Un dels ferits fou Lançon, que es va quedar sense mandíbula, gairebé com els soldats francesos que a la Primera Guerra Mundial varen tornar sense queixos i varen encunyar l'expressió *gueule cassé*. Més de dos-cents dies d'hospitalització i múltiples cirurgies varen forjar un nou Philippe Lançon, un home que manté els valors d'abans i alguns dels seus records, però que és totalment diferent d'aquell que fou ferit a la redacció de Charlie Hebdo.

La narració d'aquesta experiència terrible, la de la reconstrucció de la identitat pròpia i la de la reconstrucció de la col·lectivitat, l'explica a *L'esqueix de carn* (Angle Editorial), un títol –en català– que l'ha fascinat per la sonoritat. 'Sóc molt feliç de ser a Barcelona, una ciutat que estimo sobretot pels grans escriptors que he pogut entrevistar fent de periodista i perquè el meu llibre ha sortit també en català, un idioma misteriós per a mi que vull aprendre per redescobrir què he escrit', diu. Una mica abans Rosa Rey, la seva editora en català, explicava: 'Comencem el curs amb una obra sensacional, que posa la pell de gallina i que és plena de referències a l'alta cultura i al dolor físic i emocional i que mostra l'optimisme de ser viu.'

El llibre també ha estat publicat per Anagrama. Jorge Herralde explica que la connexió amb Lançon ve de lluny, dels temps en què el periodista havia volgut entrevistar un tímid Roberto Bolaño que no es fiava del

El periodista francès Philippe Lançon. vw

seu francès per a la conversa. 'No pateixis, en Philippe parla castellà perfectament gràcies a moltes aventures amoroses', va dir Herralde a Bolaño, que va poder veure la doble plana a Libération poques setmanes abans de morir-se.

Anècdotes a banda, *L'esqueix de carn* és un llibre duríssim, però alhora d'una bellesa colpidora. 'He tingut la sort que les guerres han estat

molt bones per als cirurgians, que han pogut desenvolupar les seves tècniques, i després aplicar-les a la medicina convencional; com el càncer de mandíbula, per exemple. Allò que vam viure nosaltres a la redacció de Charlie Hebdo, situada entre la plaça de la República i la plaça de la Bastilla, dos dels símbols principals de França, va ser un acte de guerra. Però, compte, l'atemptat el varen fer dos fills de la Re-

L'esqueix de carn

Philippe Lançon

Traducció de Joan Casas

Narratives

Coberta del llibre 'L'esqueix de carn', de Philippe Lançon. ANGLE EDITORIAL

pública, dos pobres homes joves; àrabs, sí, però francesos', explica. I afegeix: 'El meu llibre no és polític, ni sociològic, és un conte on explico la vida d'un home que sobreviu a un atemptat i què passa a la seva vida, al seu voltant i a la seva memòria. Recobra una vida que ja té cinquanta anys, però en la qual hi ha un tall. Ha sobreviscut. És una persona molt semblant i a la vegada molt diferent de la que ja no existeix.'

Lançon és capaç d'explicar extraordinàriament bé el dolor ara que ha recuperat

les paraules. 'Penseu que la boca ens serveix per a menjar, per a comunicar-nos, per a besar. Al principi jo no sentia dolor perquè sempre anava medicat, però a poc a poc els nervis han tornat a créixer i a omplir la meua mandíbula. És com si constantment algú et colpegés amb tota l'ànima i has d'aprendre a resistir els efectes de la sensació. Per a mi, que sempre he parlat més del compte, haver d'estar més d'un mes sense parlar ha estat molt dur. Aprens a valorar molt el silenci. He hagut d'acollir el dolor i ensinís-

trar-lo. I això és formidable perquè no et deixa espai ni per a l'odi ni per al rancor.'

Sovint li retreuen aquesta manca d'odi als autors de l'atemptat, però ell respon: 'Tots aquests anys he treballat en tota mena de diaris d'esquerres. Alguns de molt radicals i alguns que no ho són tant. I sempre m'he mantingut en la meua posició socialdemòcrata i pacífica, poc radical, que per als amics sovint és poc comprensible. A l'hospital també he estat així. L'odi és moda, fins i tot en la creació literària, i per a mi no serveix de res; no és una bona gasolina per a escriure un llibre.'

De fet, el procés d'escriptura de *L'esqueix de carn* també ha estat bastant singular. 'He escrit el llibre en uns sis mesos, però no ha estat pas una teràpia, sinó que sorgeix després de la teràpia. Primer hi ha hagut la cirurgia, els psicòlegs, els fisioterapeutes, els amics i els amors i llavors, dos anys després, he pogut escriure el llibre, quan la teràpia d'urgència s'havia acabat. Havia passat un any i mig entre la primera frase del llibre i la segona, que no vaig poder escriure fins que no vaig sortir del laberint. Havia d'esperar i entendre que el llibre és el producte d'un altre home, que ja no és la víctima, sinó que és l'escriptor.'

Fins al punt que Lançon va acabar de revisar el darrer capítol mentre esperava per baixar al quiròfan per a una cirurgia –menor, en comparació amb totes les que li havien fet. 'Tenia tres hores lliures i vaig entendre que l'havia d'acabar llavors, abans no arribés l'encarre-

gat de baixar-me a baix, de qui coneixia perfectament les passes per tot el temps que havia passat a l'hospital abans d'aquella darrera cirurgia. Vaig saber que ja era un altre home qui l'havia escrit.'

Lançon explica també: 'Cada vegada m'interessen menys els terroristes; els articles que en llegeixo no m'ensenyen res que no sàpigui, sé en quin món visc. Sobre el terrorisme, una novel·la de Conrad m'ha interessat infinitament més que no pas tots els assaigs que he llegit, i això que era un escriptor molt conservador. Però a partir de la ficció compren molt bé l'ànima dels terroristes.'

Les ferides de l'atemptat li han afectat la capacitat lectora. 'I això és terrible, perquè feia crítica literària, i encara en faig. Ara llegeixo molt a poc a poc, sobretot assaig, i no sé com encarar la ficció ni com a lector ni com a escriptor', explica. L'altra conseqüència és el domini de la por. Mentre era a l'hospital el van canviar de cambra, i la primera cosa que va veure va ser la possibilitat que algú li disparés del sostre estant. Ho va veure ell i ho varen veure els policies que el vetllaven. 'Tenir por no és el problema, sinó què en fas, de la por. Es combat amb el caràcter i la força de voluntat. Quan vaig tornar al metro i veia nois àrabs amb motxilla em pensava que portaven bombes. I volia baixar. Però no vaig baixar mai. Si hagués baixat la primera vegada hauria acabat baixant sempre. Ara continuo anant amb metro i amb el temps, si no passa res, la por se'n va.' ■

L'any passat, es va fer a l'avinguda Diagonal de Barcelona. ACN

Tota la informació sobre la manifestació de l'Onze de Setembre

Diada 2019 Inscripcions, trams, mobilitat, samarretes... i tot allò que cal saber sobre la Diada d'enguany

REDACCIÓ

Un any més, l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) organitza una gran manifestació per la Diada de l'Onze de Setembre. El lema d'enguany serà 'Objectiu independència'. Els representants de l'entitat demanen que ningú no renunciï a la ideologia pròpia, però sostenen que cal posar-se d'acord per aconseguir aquest objectiu comú.

Augment d'inscripcions

L'Assemblea comptarà, com sempre, amb la col·laboració de més entitats independentistes, com ara l'AMI i Òmnium Cultural, per a organitzar la manifestació, la vuitena consecutiva. L'any passat, es va fer a l'avinguda Diagonal de Barcelona i va aplegar un milió de persones.

75.000 persones ja s'han inscrit a la manifestació de la **Diada del 2019**. De totes maneres, l'entitat no es mostra satisfeta amb la xifra,

L'entitat no es mostra satisfeta amb la xifra, perquè l'any passat per les mateixes dates hi havia unes 100.000 persones apuntades

perquè l'any passat per les mateixes dates hi havia unes 100.000 persones apuntades. Segons l'ANC, les dades 'demonstren un augment significatiu i un canvi de tendència', però fa una crida a mantenir les inscripcions, perquè 'són una eina necessària per a garantir-ne l'èxit'. A més, diu que s'han venut 190.000 samarretes i s'han reservat 490 autocars.

Recorregut i hora de la manifestació de l'11 de setembre

L'epicentre de la manifestació serà la plaça d'Espanya de Barcelona. 'Hem cercat una plaça gran on conflueixin carrers grans, perquè volem representar que, des de camins diferents, hi ha un punt de trobada que és la independència', va dir la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, a la conferència de premsa de presentació.

A la plaça, hi van a parar cinc carrers, que es preveu que també s'ompliran de gent: el carrer de la Creu Coberta, el carrer de Tarragona, l'avinguda del Paral·lel, l'avinguda de Maria Cristina i la Gran Via de les Corts Catalanes. Amb aquesta imatge es vol configurar el dibuix d'una unió cap a un objectiu central.

Com és habitual, la manifestació començarà a les 17.14, però l'Assemblea recomana de ser-hi una hora abans. A més, convida la gent a baixar a Barcelona a primera hora del matí. L'ANC organitzarà una **Fira de Consum Estratè-**

gic a la ciutat, dins el projecte
Eines de País.

Com podeu inscriure-us-hi?

Com cada any, la manifestació s'ha dividit en trams. L'ANC ha obert una **pàgina web** perquè cadascú s'inscrigui en un dels vint-i-sis trams que hi haurà. A més, ofereix un mapa amb dades sobre ocupació per a garantir que els manifestants es distribueixin de manera equitativa per tot el recorregut.

Una de les novetats d'enguany és que cadascú pot arribar a apuntar fins a cinc persones en un mateix correu. A més de l'habitual inscripció digital a **diada.assemblea.cat**, hom també pot inscriure-s'hi telefònicament, al 93 655 82 82 de dilluns a divendres, de 10.00 a 14.00 i de 16.00 a 20.00. L'ANC també resol possibles dubtes per correu electrònic (dubtes11s@assemblea.cat).

‘No tan sols proposem de sortir a manifestar-nos, sinó de venir decidits a informar-nos de les maneres efectives que tenim per a avançar cap a la independència’

Mobilität

Les assemblees locals organitzen autocars per a anar fins a Barcelona el dimecres 11 de setembre. L'any passat, se'n van arribar a omplir mil cinc-cents, un xifra que esperen igualar. Per inscriure's als autocars, val més adreçar-se a **la secció territorial de l'ANC** de més a la vora.

Espai Eines de País

‘No tan sols proposem de sortir a manifestar-nos, sinó de venir decidits a informar-nos de les maneres efectives que tenim per avançar cap a la independència’, explica Carla Soler, de la comissió de Mobilització de l’ANC. L’entitat vol continuar fent créixer la campanya ‘Eines de País’, i per això organitzarà una **Fira de Consum Estratègic a Barcelona**, amb parades d’empreses i entitats implicades amb la independència, juntament amb activitats i conferències complementàries.

Durant el matí de l'Onze de Setembre, de 10.00 a 15.00 s'habilitarà l'Espai Eines de País al Pla de Palau de Barcelona i els carrers de la rodalia, on es faran activitats per a conscienciar els ciutadans sobre com fer passos cap a la independència. Als carrers adjacents del pla de Palau hi haurà empreses registrades a la campanya 'Consum Estratègic' per a qui vulgui fer un canvi de contracte.

Les samarretes de la Diada 2019

Un any més, l'Assemblea ha posat a la venda **samarretes** especials per a la manifestació. Són fetes al país i seran de color blau turquesa, amb detalls grocs. Tindran un estel al pit, que simbolitza l'objectiu de la independència.

L'ANC deixarà els polítics fora de la zona de convidats

Els dirigents dels partits polítics no tindran accés a la zona de convidats de la mobilització de la Diada. **N'han quedat exclosos.** Ho va decidir per majoria àmplia el secretariat nacional de l'ANC, fent-se ressò del malestar de nombroses territorials per la manca d'unitat estratègica dels partits independentistes, expressada, a més, amb pactes com el de Junts per Catalunya i el PSC a la Diputació de Barcelona i l'abstenció d'ERC al congrés espanyol en la investidura de Pedro Sánchez.

Festa per la Llibertat: concerts durant la Diada 2019

Un any més, Òmnium ha organitzat tot d'**activitats al**

Un any més, Òmnium ha organitzat tot d'activitats al passeig de Lluís Companys durant l'11 de setembre

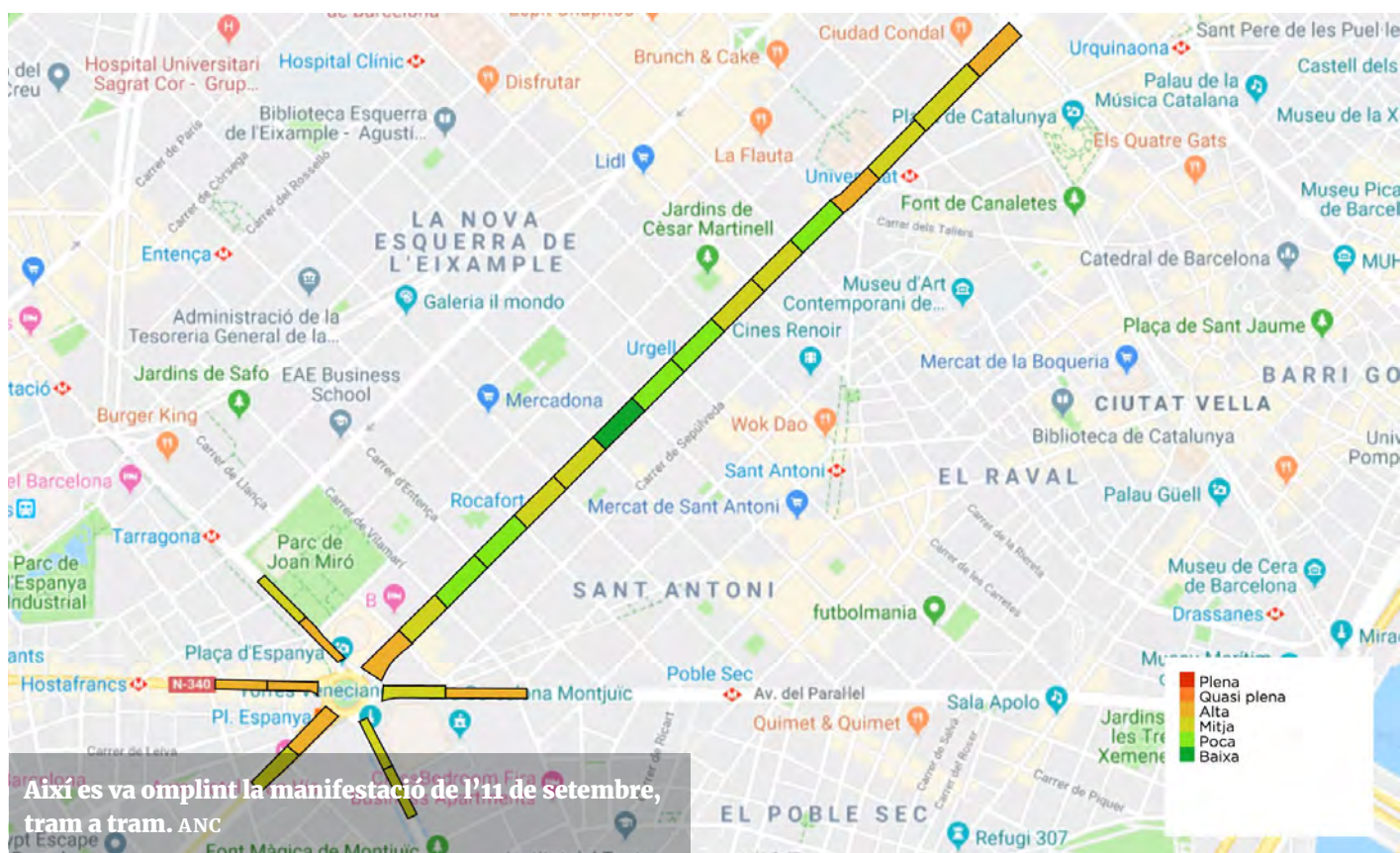
passeig de Lluís Companys durant l'11 de setembre. Hi haurà concerts, una fira d'entitats i un vermut popular, per exemple. A les 10.00, els més menuts podran veure l'actuació del grup de música infantil Xiula.

A les 12.00, Òmnium ha convocat un acte al passeig de Lluís Companys. Amb el títol 'Pels drets i les llibertats, absolució!', una representació transversal de la societat civil clamarà per l'absolució dels presos polítics processats al Tribunal Suprem espanyol.

Després de la manifestació, l'activitat es tornarà a traslladar al passeig de Lluís Companys. A les 18.30 començaran els concerts. Enguany hi actuaran Rumba Gipsy Cat, Mishima i Buhos.

La samarreta de la Diada 2019. ACN

#EnsVeiemAlParlament

Fa unes quantes setmanes que circula per les xarxes socials l'etiqueta #EnsVeiemAlParlament, per convocar una concentració a les portes del Parlament de Catalunya durant la Diada, coincidint amb la manifestació promoguda per l'ANC.

Els promotors diuen que la raó d'aquesta concentració paral·lela és la voluntat de fer una protesta pública 'contra tots els partits polítics independentistes, però també contra les entitats', perquè consideren que han fallat als ciutadans per no haver aprofitat el capital polític de la victòria aconseguida el 21 de desembre de 2017.

Per a què ha de servir la manifestació d'enguany?

Durant aquest últim mesos, hi ha hagut moltes veus que

El govern i el parlament dedicaran l'acte institucional de la Diada de l'Onze de Setembre als presos polítics i exiliats, a les migracions i a la resistència col·lectiva

han volgut debatre sobre la utilitat de la manifestació d'aquest Onze de Setembre. Vegeu algunes d'aquestes anàlisis: **'Manifestar-nos per a què?', editorial de Vicent Partal**, **'Carta oberta a l'ANC', de Xavier Diez** i **'On sou, òmnium i ANC?', d'Andreu Barnils**. La consellera Clara Ponsatí **també va donar la seva opinió.**

Els actes institucionals

El govern i el parlament dedicaran l'acte institucional de la Diada de l'Onze de Setembre als presos polítics i exiliats, a les migracions i a la resistència col·lectiva. Els actes començaran la vigília, el dimarts dia 10, a les 20.00 a l'auditori del parlament amb l'acte de lliurament de la Medalla d'Or de la cambra a Carola Rackete i Òscar Camps. El president Quim Torra haurà

fet abans una ofrena al Fossar de les Moreres. A les 20.55 Torra pronunciarà el missatge institucional retransmès per TV3 i a les 22.00 assistirà a l'espectacle *Tornarem*, creat i dirigit artísticament per Lluís Danés. Més tard, al punt de mitjanit, assistirà a l'acte *Llum i llibertat*, en què s'il·luminaran 131 agulles del massís de Montserrat, que representen els 131 presidents de la Generalitat.

Els actes del dia 11 seran l'ofrena floral del govern i de la mesa del parlament al monument de Rafael Casanova, a les 9.00. De les 10.00 a les 19.00 el Palau de la Generalitat obrirà les portes al públic general. A les 10.00 hi haurà també l'ofrena floral a la tomba de Rafael Casanova a Sant Boi, a càrrec de la consellera de Presidència, Mertixell Budó. **III**

Festivals Música a la mar a València

Cultura popular Festes del rei en Jaume a Santa Ponça

Cultura popular Terra de Trobadors a Castelló d'Empúries

VilaWeb { Paper > 7-8/9/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Tornen les festes de la Mare de Déu de la Salut, a
Algemesí, aquest cap de setmana

MUIXERANGUES I MOLTA MÚSICA A ALGEMESÍ

És una celebració multiseccular que ha passat de generació en generació. VICENTE SEGURA / MUSEU VALENCIÀ DE LA FESTA D'ALGEMESÍ

MUIXERANGUES I MOLTA MÚSICA A ALGEMESÍ

Tradicions Tornen les festes de la Mare de Déu de la Salut, a Algemesí, aquest cap de setmana

PAU BENAVENT

Les campanes de la basílica menor de Sant Jaume d'Algemesí, a la Ribera Alta, volteen tota la nit del 6 de setembre, d'hora en hora, per recordar el miraculós retorn de la imatge de la Mare de Déu de la Salut, d'Alzira a Algemesí, del segle XIII. I anuncien una de les festes més emblemàtiques del País Valencià: la Festa de la Mare de Déu de la Salut.

És una celebració multiseccular que ha passat de generació en generació i que s'adapta als nous temps sense perdre la identitat. Un Patrimoni Immaterial de la Humanitat que es manté viu i amb

força, amb una barreja de fe, tradició i identitat.

Cada any els dies 7 i 8 de setembre, les façanes dels carrers de volta llueixen engalanades amb cobertors, tapissos de la Mare de Déu i llums; les cases obrin de bat a bat, la gent seu a la porta i al carrer i s'embaïlleix al pas de les processons, carregades d'un gran nombre d'elements. Hi participen més de 1.400 figurants, s'alcen unes 400 muixerangues, els tornejants fan volar les seues varetes al ritme incessant del tambor, ixen els gegants del rei Jaume I i la reina Violant d'Hongria, se succeeixen els balls tradicionals i molt més.

Tanmateix, les activitats comencen nou dies abans amb misses, les tradi-

cionals novenes, assaigs de cada element processional als carrers del poble, cant d'estil, dansa tradicional, una ballada popular i més. El dia 6, l'últim dia de la novena, hi ha una cercavila pels carrers de volta amb els dolçainers i tabaleters d'Algemesí, castell de focs, rifes, pluja de caramels, el concert de la banda Santa Cecília d'Algemesí i, per acabar, obrin la capella de la Comunió de la basílica i fan el volteig, que es perllongarà fins a l'eixida del sol.

Tres processons amb color

La primera processó, anomenada Processó de les Promeses, es fa el dia 7 a les deu del vespre, després del cant de vespres i de la missa. El diumenge fan

la Processoneta del Matí, que comença a les deu i acaba al voltant de la una del migdia; és la més esperada i multitudinària, vistosa i bigarrada. I, a les set i mitja de la vesprada es fa la Processó de Volta General, la més llarga i densa, que acaba amb un castell de focs artificials, l'entrada de la Mare de Déu a la basílica, l'oració i trasllat de la imatge i el virolai final.

Cada processó és una oportunitat de descobrir el ric seguici processional d'Algemesí. Malgrat que no ixen tots els elements en cada processó, hi participen els Misteris i Martiris, Muixerangues, Bastonets, Pastorettes, Carxofa, Arquets, Llauradores, Creu, feligresos i promesses amb cera, Guió de la Mare de Déu escortada, gegants, personatges bíblics i l'apostolat, Tornejants, Cirialots, l'església, els fusters, l'ajuntament, la banda de música i més.

Les muixerangues: símbol i sentiment

El més conegut de les festes d'Algemesí són les muixerangues. Segons els historiadors Oretó Trescolí i Enric Olivares, el ball és documentat, almenys, d'ençà del 1839. Tot i que als *Llibres de comptes de la vila* apareix una cita de la presència d'un dolçainer, l'any 1733. La tradició va anar creixent amb el temps i, entre més entrebancs, va tenir una crisi als anys setanta del segle XX. Però el fet és que avui hi participen més de set-centes persones entre totes dues colles: la Muixeranga d'Algemesí i la Nova Muixeranga.

Totes dues fan un gran nombre de torres humanes i figures plàstiques: La Torreta, les modalitats combinades del Pinet, la Volantinera, el Banc i les figures del Retaule, la Font i el Cinc d'Oros, entre més.

Marcos Castell, mestre de la Muixeranga d'Algemesí des de fa tres anys, explica que drecen les figures tradicionals, en recuperen de velles i en fan de noves, tot pouant en les arrels i sense mirar ni copiar les colles castelleres. Per exemple, han creat la Bernardina, en honor a un muixeranguer que va faltar i han recuperat l'Oberta Doble, que no es feia dels anys quaranta ençà.

Joan Nàcher, mestre de la Nova Muixeranga, explica que tenen més de cinquanta figures diferents, entre tradicionals i noves que han après d'algunes altres colles del país, com ara el Pilón de Titaguas i la Campana, dels negrets de l'Alcúdia. 'Nosaltres –diu– estem molt orgullosos de ser, en certa manera, l'origen dels castells. La cultura popular és d'anada i de tornada; per tant, ens enriqueix de la tècnica castellera malgrat que no és exactament igual, perquè les nostres figures tendeixen a ser piramidals i no cilíndriques, però n'agafem figures, els tres passos per a pujar, el casc, l'estructura de la pinya, etc.

Al remat, formar part d'una muixeranga és una experiència que desperta sentiments. Castell diu: 'Per a mi és una de les coses més boniques i la més representativa d'Algemesí. El fet de pujar uns damunt d'uns altres, fer pinya, l'amistat i la confiança que has de tenir. És una barreja molt forta, ser muixeranguer és

Cada processó és una oportunitat de descobrir el ric seguici processional d'Algemesí

El més conegut de les festes d'Algemesí són les muixerangues. VICENTE SEGURA / MUSEU VALENCIÀ DE LA FESTA D'ALGEMESÍ

L'ambient de xerinxola nega els carres principals. VÍCTOR MANUEL SAN GERMAN / MUSEU VALENCIÀ DE LA FESTA D'ALGEMESÍ

una de les coses més boniques de la meua vida i de la qual em sent molt orgullós.'

Joan Nàcher hi afegeix: 'Per a mi és una cosa que té molt a veure amb la identitat del meu poble. La muixeranga és la metàfora de treballar tots junts perquè els més menuts arriben a dalt. Ací tant hi fa la ideologia, és una tradició molt nostrada. El tema d'identitat és molt important per a mi, perquè el país que m'agradaria seria així: que els més grans i forts treballen perquè els més dèbils, els que tenen menys, arriben a bon port.'

El paisatge sonor

Els dies principals de la festa, l'ambient de xerinxola nega els carres principals: les campanes toquen, les dolçaines i els tabals no paren de sonar i, fins i tot, sembla que es barregen. Però també

es generen silencis màgics, com quan passa la banda o sona el tambor dels torneiants, el cant de l'apostolat o les vespres. I és que la música és una part fonamental de la festa.

Vicent Pellicer, president de l'entitat que fa la música vocal i orquestral, la Schola Cantorum d'Algemesí, diu: 'És una festa que entra molt pels sentits. Qui és d'ací, fa molts anys que sent i viu aquestes músiques; la música ací té molt de pes i molt d'arrelament popular.'

Pellicer explica que l'Apostolat són uns dotze cants senzills que s'hi van introduir, fa una vintena d'anys, per recuperar-ne la presència en la Processó de Volta General. Els va escriure el prestigiós pedagog Diego Ramón, adaptador de la metodologia Kodály d'ensenyament musical al País Valencià; i Pepe Martínez, l'actual director del grup.

Diego Ramón també va ser organista i mestre de capella de la basílica de Sant Jaume del 1971 al 2006. I va escriure les *Vespres a la Mare de Déu de la Salut*, que es van estrenar l'any 1997. Una pregària musical d'uns quaranta-cinc minuts de durada en què canta tot el poble, la coral de la Schola Cantorum i una orquestra de cambra. La partitura poua en les melodies més arrelades a la ciutat, com ara dotze melodies dels balls de la processó.

Per a Pellicer, aquest cant passa bastant desapercebut de resultes de la fama que tenen els elements processionals, però té molt de valor. Pellicer, diu: 'És una joia que s'ha de viure i escoltar. És l'oració pròpia de l'església, de les vespres, però molt solemnitades i amb una música que la gent del poble sap i canta.'

La banda sonora de dolçaina i tabal

La dolçaina i el tabal són la banda sonora principal d'Algemesí. Hi ha uns 190 xirimiters i 80 tabaletes que s'organitzen perquè la festa i els balls no es queden mai sense músics. La ciutat es converteix en un punt de trobada excepcional. Fins al punt que els forasters diuen: 'Un es pot considerar dolçainer quan ha tocat en la festa de la Mare de Déu de la Salut.'

Hi pot tocar tothom, però cal saber el repertori de memòria, participar-hi de manera altruista i superar el curs que organitza l'Escola Musical de Tabal i Dolçaina, en què s'ensenya com interpretar, quin és el funcionament intern de les processons i quines són les normes de conducta bàsica.

Pepe Bresó, president de l'Escola, explica que s'hi apunta molta gent d'arreu i que tothom vol repetir, com ara tres dolçainers i un tabaleta de Tòquio, que hi van participar l'any 2018. Bresó diu: 'Eixim a tocar de manera totalment voluntària i la gent del poble ens convida a entrar a les cases a beure o menjar, durant vuit hores. És un goig perquè participes en una festa activament i desinteressadament. Ho fas perquè vols, perquè és animar i conservar la història, el que som.'

Hi ha seixanta-tres composicions per a acompanyar la festa. Per exemple, vint-i-dues peces de bastonets i tres de

Formar part d'una muixeranga és una experiència que desperta sentiments. FRANCISCO JAVIER DONDERIS – MUSEU VALENCIÀ DE LA FESTA D'ALGEMESÍ

La festa és Patrimoni Immaterial de la Humanitat des de l'any 2011, un reconeixement que va arribar després d'un camí que va començar l'any 1977

pastorets, dues per a la carxofa i dues més per als arquets. I, a més de la famosa *Muixeranga* i les seues variacions, també toquen *El floret*, *L'enterro*, *L'aranya* i petits interludis que es munten cada any per enllaçar les peces.

Bresó comenta que el repertori és fix però que evoluciona d'acord amb l'instrument. Diu: 'La tècnica de la dolçaina ha millorat i podem fer les mateixes melodies amb més solvència, més expressió i més picat. Per tant, les melodies són les mateixes però hi ha variacions. I se n'han introduïdes de noves, com ara *Gegants i cabuts*, una melodia moderna de Josep Juste. També hi ha un recull de partitures que toquen amb la creu. Fem peces tradicionals i peces més modernes, escrites per Xavier Richart, Alejandro BLa y i Miquel Gironés, entre més músics.'

Una festa reconeguda

La festa és Patrimoni Immaterial de la Humanitat des de l'any 2011, un reconeixement que va arribar després d'un camí que va començar l'any 1977, quan el Ministeri d'Economia espanyol la va catalogar de Festa d'Interès Turístic. El 2009 va ser considerada Meravel·la Valenciana i el 2010 Bé d'Interès Cultural.

Juli Blasco, corresponsable del projecte per a la UNESCO, explica que la festa continua igual, malgrat el reconeixement: 'La declaració ha significat molt i res, tot alhora, perquè la festa continua igual i abans ja tenia bona salut. Sí que note un revulsiu important de l'estat d'ànim, de saber que et miren més ulls. Però l'estructura de la festa continua igual i això és una cosa positiva. Es persegueix que la festa continue i

que s'adapte als nous temps, però sense perdre la identitat.'

Blasco és, a més, el director del Museu Valencià de la Festa d'Algemesí, un espai dedicat a divulgar i projectar la festa local al país i al món. S'hi fan conferències, exposicions i és la seu de l'ICCN-UNESCO, una associació internacional de governs locals i organitzacions culturals que lluiten pel patrimoni immaterial. Malgrat tot això, Blasco demana més inversió: 'El museu està com es va inaugurar l'any 2002 i han passat moltes coses i tenim moltes més visites. La gent se'n va molt contenta del museu, però jo no n'estic content, com a director, perquè podríem donar més de si. Cal canviar el missatge i l'estructura, que siga tot més dinàmic. L'ajuntament i l'administració han d'invertir més en el museu.'

S'oferiran tres concerts que representen tres mons ben presents en la programació del Palau de la Música de València. AV

EL PALAU DE LA MÚSICA DE VALÈNCIA OFEREIX TRES CONCERTS VORA LA MAR

Festivals Aquesta setmana s'oferiran tres concerts a la platja de les Arenes de València

REDACCIÓ

Torna el cicle de concerts 'Música a la Mar', impulsat pel Palau de la Música de València. Després de l'èxit de l'any passat, quan l'Orquestra de València va congrega més de dues mil persones al concert gratuït a la platja, enguany se n'amplia el format. Durant tres dies la platja de les Arenes a València s'omplirà de música.

S'oferiran tres concerts que representen tres mons ben presents en la programació del Palau de la Música de València: el jazz, la música simfònica i la música de banda.

El primer serà avui, 5 de setembre, a les 21.00, i anirà a càrrec de la Sedajazz

Big Band. Oferiran l'espectacle *Latin Jazz Patry*, en què barrejaran jazz, salsa i funk. Tot des d'un indret privilegiat i poc habitual, a la vora de la mar.

Demà passat, dissabte, serà el torn de l'Orquestra de València, amb el director titular, Ramón Tebar. A les 21.00 oferiran un programa rítmic i acolorit, amb peces conegudes, com ara el *Bolero* de Maurice Ravel i *La vida breve* de Manuel de Falla.

Diumenge sonarà música de films a la platja de les Arenes. La Banda Simfònica del Marítim, formada per una selecció de totes les societats musicals de les poblacions marítimes, tocaran algunes de les bandes sonores del cinema més conegudes, com ara *Memòries d'Àfrica*, *Una odissea a l'espai*, *El rei Lleó* i *El Senyor dels Anells*.

S'hi commemora el desembarcament de les tropes catalanes a Santa Ponça, l'any 1229, i la batalla contra els sarraïns. A.C.

SANTA PONÇA COMMEMORA LA CONQUESTA DE MALLORCA PER LES TROPEES DEL REI JAUME I

Tradicions Cada any, Santa Ponça commemora la conquesta de Mallorca per les tropes catalanes del rei Jaume I, tot recreant els fets d'aquells dies

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana se celebren les Festes del Rei En Jaume a Calvià, Mallorca. S'hi commemora el desembarcament de les tropes catalanes a Santa Ponça, l'any 1229, i la batalla contra els sarraïns.

S'hi podran veure recreacions històriques, de les batalles a les negociacions finals. La festa es complementa amb un munt d'activitats: des de competicions esportives fins a concerts. Avui, dijous, es farà la ruta teatralitzada, un dels actes

més destacats del dia. Actors i músics guiaran la gent pels racons de Calvià relacionats amb el desembarcament del rei en Jaume.

Demà hi haurà el ball d'escamots i la gran desfilada mora. A més, tothom podrà anar al mercat medieval que hi ha al passeig de la platja de Santa Ponça, que hi estarà tot el cap de setmana.

Dissabte a la tarda es farà la concentració de les tropes mores, l'escenificació del desembarcament dels cristians i la primera batalla. I, en acabat, la representació de la negociació dels dos reis i la gran batalla final.

Les festes acabaran diumenge amb una missa solemne, una Festa Holi i els focs artificials que es podran veure de la platja de Santa Ponça estant.

Aquestes festes, que van començar el 29 d'agost, recorden la conquesta de Mallorca per les tropes catalanes del rei Jaume I. Hi ha qui creu que la conquesta fou motivada per un comentari del barceloní Pere Martell que, en un sopar amb el rei, li va demanar si no li agradaria de ser el primer rei cristià amb un regne enmig de la mar. Un any després, el rei, acompanyat de nobles, religiosos i soldats, desembarcava a Mallorca i vencia els sarraïns.

Castelló d'Empúries organitza el festival Terra de Trobadors. TDT

EL TERRA DE TROBADORS EXPLORA LA IMPORTÀNCIA DEL COMERÇ I REMEMORA EL COMTE HUG V

Festes Del 6 al 8 de setembre Castelló d'Empúries retornarà a l'època medieval amb més de dues-centes activitats per a totes les edats

REDACCIÓ

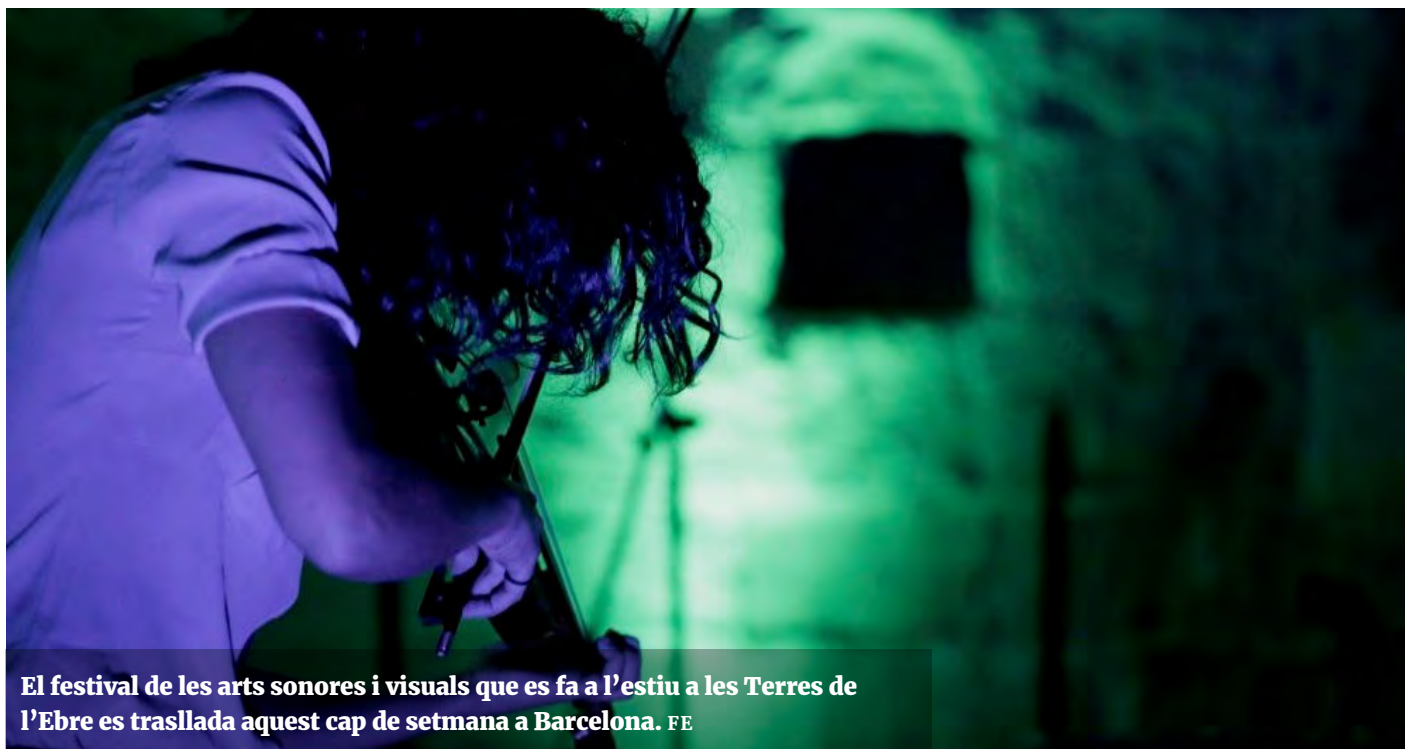
Cada segon cap de setmana de setembre, Castelló d'Empúries organitza el festival Terra de Trobadors, de manera que viatja uns quants segles enrere per a mostrar l'esplendor de la ciutat durant l'edat mitjana. El festival té la voluntat de ser una referència a tot el sud d'Europa. Enguany s'han programat més de dues-centes activitats entorn del comerç i els mercats medievals, com també de la figura del comte d'Empúries Hug V.

El cartell és format per més de dues-centes activitats, entre les quals hi ha espectacles de música, dansa, teatre, circ i recreacions històriques. Enguany s'amplia el nombre d'actuacions de

petit format i de carrer, centrades en el comerç i els mercats medievals. Amb aquesta estructura descentralitzada, es pretenen evitar les aglomeracions.

Enguany s'obrirà un jardí del convent de Santa Clara per acollir l'anomenada 'Escola de combat', un espai on s'ensenyaran gratuïtament tècniques de lluita medieval. A més, com cada any, els carrers de la vila s'ompliran amb el mercat medieval, un dels més importants del país.

L'any vinent el festival farà trenta anys i ja s'han començat a endegar accions per a millorar-lo i que acabi esdevenint un model dels festivals d'ambientació medieval del sud d'Europa. El batlle de Castelló d'Empúries, Salvi Güell, vol que el creixement sigui en qualitat i no en quantitat.

El festival de les arts sonores i visuals que es fa a l'estiu a les Terres de l'Ebre es trasllada aquest cap de setmana a Barcelona. FE

LA IMATGE I EL SO EN L'ESPAI: L'EUFÒNIC URBÀ REPETEIX A **BARCELONA**

Festivals El festival de les Terres de l'Ebre repassa a la ciutat el bo i millor de la seva edició estiuenca

REDACCIÓ

Extensió en versió urbana de l'Eufònic. El festival de les arts sonores i visuals que es fa a l'estiu a les Terres de l'Ebre es trasllada aquest cap de setmana a Barcelona, a l'espai Arts Santa Mònica, amb una selecció dels millors espectacles del passat festival. Hi haurà obres destacades en aquest camp com 'Nautilus', l'escultura sonora de Xavi Llores –que es defineix com anti-pianista i terrorista sonor–, o el 'Concert per esforç i so', una 'performance' de dansa i tecnologia protagonitzada per Sergi Fäustina, ex-membre de la Fura dels Baus.

Les instal·lacions, que es poden visitar d'11:00 a 20:00, mostren la vinculació del festival a les Terres de l'Ebre. Una d'elles, la del creador alemany Lucas Adolphi, reproduceix una tempesta elèctrica en aquesta zona. També podem anar d'excursió a La Foradada, el punt més alt de la serralada del Montsià, escoltant els sons de Vicent Matamoros, i percebre les seves escultures sonores. La seva proposta és una excursió sonora.

L'espectacle audiovisual

Però l'estrella del festival és la combinació d'imatge i so. La sinergia entre ambdós la personifiquen la banda Combray amb el treball visual d'Alba Corral, que es podrà veure aquest vespre a les

20.30 al claustre de l'Arts Santa Mònica. El primer disc de la banda realçat amb l'hipnotisme de les imatges de Corral. I demà Sergi Fäustino, de la Fura dels Baus, convertirà el seu cos en instrument, posant en relació espai, moviment i so. Diuen que és una 'performance' d'una intensitat colpidora que només es podrà veure una vegada: demà a les 19:00.

L'Eufònic ja és un festival consolidat en aquest àmbit que es troba en constant renovació i experimentació. Amb aquesta extensió cap a Barcelona, que ja va pel tercer any, tracta d'atraure un nou públic i de seguir trencant les barreres que separen les disciplines artístiques tradicionals.

‘Vivir dos veces’, de la directora catalana Maria Ripoll. ACN

MARIA RIPOLL TORNA A LA GRAN PANTALLA AMB LA COMÈDIA ‘VIVIR DOS VECES’

Les aventures d'un home que viatja amb la seva filla i la seva néta per trobar el seu amor de joventut abans que la memòria li falli completament és la proposta de la directora catalana Maria Ripoll, que torna als cinemes amb la comèdia *Vivir dos veces*. Aquesta setmana també s'estrena la segona part de la saga de terror *It*, el drama basat en fets reals *Hotel Mumbai* i el documental *Intocable*, sobre l'escàndol sexual del productor de Hollywood Harvey Weinstein. En català s'estrena el film d'animació *Kikoriki. La llegenda del drac daurat* i el documental *Womanhood*, sobre la mutilació genital femenina.

Vivir dos veces

Direcció: Maria Ripoll. Intèrprets: Inma Cuesta, Mafalda Carbonell, Aina Clotet; Oscar Martínez, Nacho López, Alex Franco Jorge. Gènere: Comèdia.

Un home fa un viatge amb la seva filla i la seva néta. Abans no li falli la memòria totalment, la família l'ajuda a cercar el seu amor de joventut. En el camí es trobaran l'oportunitat d'una nova vida sense tractaments.

It Chapter 2*It: capítulo 2*

Direcció: Andy Muschietti. Intèrprets: Jessica Chastain, Sophia Lillis; James McAvoy, Bill Skarsgard, Isaiah Mustafa. Gènere: Terror.

Segona part de la saga de terror It. En aquest film es fa palès que el mal torna a Derri (Maine) cada vint-i-set anys. Això fa que els protagonistes que es van separar gairebé fa tres dècades es retrobin, ja adults.

Hotel Mumbai*Hotel Bombay*

Direcció: Anthony Maras. Intèrprets: Nazanin Boniadi, Tilda Cobham-Harvey; Dev Patel, Amandeep Singh, Suhail Nayyar. Gènere: Drama.

Bombai, 2008. Els hostes de l'hotel Taj Mahal Palace viuen moments de terror quan un grup de terroristes pakistanesos entra a l'hotel i manté a les persones que hi ha allí com a ostatges durant 68 hores. Un grup de treballadors i hostes intenten revertir la situació. Basada en fets reals.

Womanhood

Direcció: Beryl Magoko. Gènere: Documentari.

Beryl Magoko recorda la seva infantesa en un poble rural de Kenya, on fou víctima de mutilació genital femenina. Ella pensava que era un simple ritual de pas a la vida adulta i d'acceptació dins la seva comunitat, però ningú no la va advertir del patiment, físic i emocional, ni de la humiliació que significaria en el futur. En català.

Els Països Catalans, el territori amb menys treballadors públics de tot l'estat espanyol

S'ha mort l'ex-president de Zimbàbue Robert Mugabe

Manel publica el seu nou single 'Per la bona gent', amb un homenatge a Maria del Mar Bonet

El Consell ajorna les retallades fins que la proposta 'siga madura'

Montserrat clou la investigació i demana perdó pels abusos sexuals de dos monjos a menors